

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2009/140/EB,

2009 m. lapkričio 25 d.

iš dalies keičianti Direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos, Direktyvą 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų ir Direktyvą 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾, atsižvelgdami į 2009 m. lapkričio 13 d. Taikinimo komiteto patvirtintą bendrą tekstą,

kadangi:

- (1) Galiojančią ES elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliavimo sistemą sudaro šios penkios direktyvos (Direktyva 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) ⁽⁴⁾, Direktyva 2002/19/EB (Prieigos direktyva) ⁽⁵⁾, Direktyva 2002/20/EB (Leidimų direktyva) ⁽⁶⁾, 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva) ⁽⁷⁾ ir 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) ⁽⁸⁾ (toliau kartu vadinamos „pagrindų direktyva ir specifinėmis direktyvomis“) ir Komisija reguliariai peržiūri jų veikimą, siekdama visų pirma nustatyti, ar reikia jas keisti atsižvelgiant į technologinę plėtrą ir pokyčius rinkoje.

- (2) Todėl 2006 m. birželio 29 d. komunikate dėl ES elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliavimo sistemos persvarstymo Komisija pateikė pirmines išvadas. Remiantis šiomis pirminėmis išvadomis buvo surengtos viešosios konsultacijos, per kurias buvo nustatyta, kad vis dar nesukurta elektroninių ryšių vidaus rinka, o tai vienas svarbiausių klausimų, kuriuos reikia spręsti. Visų pirma nustatyta, kad suskaidyta ir nenuosekli nacionalinių reguliavimo institucijų atliekama reguliavimo veikla ne tik kelia pavojų sektoriaus konkurencingumui, bet ir vartotojai negali naudotis esminiais tarpvalstybinės konkurencijos privalumais.

- (3) Todėl ES elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliavimo sistema turėtų būti reformuota tam, kad sustiprinant pagrindinėse rinkose didelę įtaką rinkai turinčių operatorių reguliavimo mechanizmą Bendrijos lygiu būtų baigta kurti elektroninių ryšių vidaus rinka. Šį procesą papildė 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1211/2009 dėl Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (EERRI) ir Biuro įsteigimo ⁽⁹⁾. Vykdamas reformą taip pat reikia nustatyti veiksmingo ir suderinto spektro valdymo strategiją, kad būtų sukurta Bendra Europos informacijos erdvė, ir sustiprinti neigaliems paslaugų gavėjams skirtas nuostatas, kad būtų sukurta įtraukioji informacinė visuomenė.

- (4) Pripažįstama, kad internetas yra labai svarbi lavinimo priemonė, taip pat labai svarbus, kai praktiškai naudojamosi išraiškos laisve ir prieigos prie informacijos teise, todėl bet kokius šių pagrindinių teisių suvaržymus reikėtų taikyti vadovaujantis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija. Šiais klausimais Komisija turėtų imtis išsamių konsultacijų su visuomene.

- (5) Plėtojantis konkurencijai rinkose siekiama palaipsniui mažinti konkretiems sektoriams taikomas *ex ante* taisykles, o galiausiai siekiama, kad elektroninius ryšius reglamentuotų tik konkurencijos teisės nuostatos. Atsižvelgiant į tai, kad elektroninių ryšių rinkose pastaraisiais metais labai išaugo konkurencija, labai svarbu, kad *ex ante* reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimai būtų nustatyti tik tais atvejais, kai nėra veiksmingos ir tvarios konkurencijos.

⁽¹⁾ OL C 224, 2008 8 30, p. 50.

⁽²⁾ OL C 257, 2008 10 9, p. 51.

⁽³⁾ 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2009 m. vasario 16 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 103 E, 2009 5 5, p. 1), 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento pozicija, 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos sprendimas ir 2009 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija.

⁽⁴⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 33.

⁽⁵⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 7.

⁽⁶⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 21.

⁽⁷⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 51.

⁽⁸⁾ OL L 201, 2002 7 31, p. 37.

⁽⁹⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio 1 p.

- (6) Komisija, persvarstydama, kaip vykdoma pagrindų direktyva ir specialiosios direktyvos, turėtų vertinti, ar, atsižvelgiant į pokyčius rinkoje ir siekiant užtikrinti konkurenciją bei vartotojų apsaugą, ir toliau turėtų būti taikomos Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 8–13a straipsnių ir Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnio nuostatos dėl specialaus sektoriaus *ex ante* reguliavimo, ar šios nuostatos turėtų būti iš dalies pakeistos arba panaikintos.
- (7) Siekdamas užtikrinti, kad būtų laikomasi proporcingo ir suderinto požiūrio į kintančias konkurencijos sąlygas, nacionalinės reguliavimo institucijos galėtų apibrėžti mažesnes nei valstybės lygio rinkas ir panaikinti reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimus rinkose ir (arba) geografinėse vietovėse, kuriose yra veiksminga infrastruktūros konkurencija.
- (8) Siekiant Lisabonos darbotvarkės tikslų būtina tinkamai skatinti investicijas į naujus didelės spartos tinklus, kurios remis inovacijas didinant turinio įvairovę interneto paslaugų srityje ir stiprins tarptautinį Europos Sąjungos konkurencingumą. Tokie tinklai atveria milžiniškas galimybes suteikti naudos vartotojams ir verslo įmonėms visoje Europos Sąjungoje. Todėl yra gyvybiškai svarbu skatinti tvarias investicijas į šių naujų tinklų plėtoją, tuo pat metu pasitelkus reguliavimo nuspėjamumą ir nuoseklumą apsaugant konkurenciją bei skatinant vartotojų pasirinkimą.
- (9) Komisija 2006 m. kovo 20 d. komunikate dėl atotrūkio įdiegiant plačiajuosčių ryšių mažinimo pripažino, kad, turint mintyje galimybę naudotis sparčiojo ryšio tinklais paslaugomis, Europos Sąjungoje yra teritorinis susiskaidymas. Dėl geresnės prieigos prie radijo dažnių spektro bus galima lengviau plėtoti sparčiojo ryšio tinklo paslaugas atokiuose regionuose. Nepaisant to, kad didėja bendro plačiajuosčio ryšio prieigos linijų skaičius, prieiga įvairiuose regionuose ribota, nes dėl atokumo ir mažo gyventojų tankio labai padidėja sąnaudos. Siekiant užtikrinti investavimą į naujas technologijas nepakankamai išsivysčiusiuose regionuose, elektroninių ryšių reguliavimas turėtų būti suderintas su kitomis politikos priemonėmis, pavyzdžiui, valstybės pagalbos politika, sanglaudos politika ar platesni pramonės politikos tikslai.
- (10) Viešosios investicijos į tinklus turi būti vykdomos laikantis nediskriminavimo principo. Siekiant šio tikslo valstybės parama turėtų būti skiriama vadovaujantis atviromis, skaidriomis ir konkurencingomis procedūromis.
- (11) Kad nacionalinės reguliavimo institucijos pasiektų Pagrindų direktyvoje ir specialiosiose direktyvose nustatytus tikslus, visų pirma susijusių su galutinių paslaugos gavėjų sąveikumu, Pagrindų direktyvos taikymo sritis turėtų būti išplėsta: į ją turėtų būti įtraukti radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių, kaip apibrėžta 1999 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 1999/5/EB dėl radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių bei abipusio jų atitikties pripažinimo ⁽¹⁾, tam tikri aspektai bei vartotojams skirti skaitmeninės televizijos įrenginiai, siekiant neigaliems paslaugų gavėjams sudaryti palankesnes naudojimosi sąlygas.
- (12) Kai kurios apibrėžtytys turėtų būti patikslintos arba pakeistos siekiant atsižvelgti į rinkos bei technologijų raidą ir pašalinti neaiškumai, nustatyti taikant reguliavimo sistemą.
- (13) Siekiant užtikrinti veiksmingesnį reguliavimo sistemos taikymą, nacionalinių reguliavimo institucijų autoritetą ir pagerinti jų sprendimų nuspėjamumą, turėtų būti stiprinamas šių institucijų nepriklausomumas. Todėl nacionalinėje teisėje turėtų būti speciali nuostata, kuria būtų užtikrinta, jog į nacionalinės reguliavimo institucijos, atsakingos už *ex ante* rinkos reguliavimą arba ginčų tarp įmonių sprendimą, atliekamas užduotis nebūtų kišamasi iš išorės ar nebūtų daromas politinis spaudimas, dėl kurio būtų pakenkta institucijos sprendimų nepriklausomumui. Dėl išorės poveikio nacionalinis įstatymų leidžiamasis organas nėra tinkamas pagal šią reguliavimo sistemą veikti kaip reguliavimo institucija. Todėl turėtų būti iš anksto nustatytos nacionalinės reguliavimo institucijos vadovo atleidimo taisyklės, kad nekiltų jokių pagrįstų abejonių dėl jos neutralumo ar dėl išorės veiksmų poveikio šiai institucijai. Svarbu, kad nacionalinės reguliavimo institucijos, atsakingos už *ex ante* rinkos reguliavimą, turėtų nuosavą biudžetą, kurį galėtų naudoti įdarbindamos reikiamą kvalifikuotų darbuotojų skaičių. Skaidrumui užtikrinti tas biudžetas turėtų būti skelbiamas kasmet.
- (14) Kad rinkos dalyviams būtų užtikrintas teisinis tikrumas, apeliacinės institucijos turėtų veiksmingai vykdyti savo funkcijas; visų pirma apeliacijų procedūros neturėtų būti nepagrįstai ilgos. Laikinosios priemonės gali būti taikomos tik tuo atveju, jeigu reikia skubiai sustabdyti nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimo galiojimą tam, kad būtų užkirstas kelias didžiulei ir nepataisomai žalai, kurią gali patirti šių priemonių prašanti šalis, ir jeigu jų reikia interesams suderinti.

⁽¹⁾ OL L 91, 1999 4 7, p. 10.

- (15) Apeliacinės institucijos labai skirtingai taikė laikinąsias priemones sustabdyti nacionalinių reguliavimo institucijų sprendimų galiojimą. Siekiant didesnio nuoseklumo Bendrijos teismų praktikoje turėtų būti taikomas bendras standartas. Apeliacinės institucijos taip pat turėtų galėti prašyti EERRI paskelbtos informacijos. Atsižvelgiant į apeliacijų svarbą bendram reguliavimo sistemos veikimui, turėtų būti nustatytas mechanizmas, kuriuo remiantis būtų renkama informacija apie apeliacinius skundus ir sprendimus sustabdyti visų valstybių narių reguliavimo institucijų priimtus sprendimus ir kuriuo remiantis ta informacija būtų pateikiama Komisijai.
- (16) Siekiant veiksmingai atlikti nacionalinių reguliavimo institucijų reguliavimo užduotis, į jų renkamus duomenis turėtų būti įtraukti apskaitos duomenys dėl mažmeninių rinkų, susijusių su didmeninėmis rinkomis, kuriose operatorius turi didelę įtaką, dėl kurios nacionalinė reguliavimo institucija jam taiko reguliavimą. Taip pat turėtų būti įtraukiami duomenys, kuriuos naudodama nacionalinė reguliavimo institucija galėtų įvertinti galimą planuojamų tinklo topologijos atnaujinimų arba pakeitimų poveikį konkurencijos raidai arba didmeniniams produktams, kuriais gali naudotis kiti ūkio subjektai.
- (17) Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 6 straipsnyje numatytos nacionalinės konsultacijos turėtų būti surengtos prieš tos direktyvos 7 ir 7a straipsniuose numatytas Bendrijos konsultacijas tam, kad suinteresuotųjų šalių nuomonė būtų žinoma Bendrijos konsultacijų metu. Taip nereikėtų rengti dar vienų Bendrijos konsultacijų, jeigu dėl nacionalinių konsultacijų rezultatų planuojamą priemonę reikėtų keisti.
- (18) Siekiant veiksmingai prisidėti prie vidaus rinkos kūrimo ir užbaigimo reikia, kad nacionalinių reguliavimo institucijų veiksmų laisvė būtų suderinta su nuoseklia reguliavimo tvarka ir su nuosekliu reguliavimo sistemos taikymu. Todėl nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų remti Komisijos ir EERRI vykdomą veiklą vidaus rinkos srityje.
- (19) Bendrijos mechanizmas, kuriuo pasinaudodama Komisija gali reikalauti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos panaikintų planuojamas priemones, susijusias su rinkos apibrėžimu ir didelę įtaką rinkoje turinčių operatorių nustatymu, buvo sėkmingai panaudotas taikant aplinkybių, kuriomis būtų galima taikyti *ex ante* reguliavimą, ir operatorių, kuriems toks reguliavimas taikomas, nuoseklų nustatymo metodą. Iš Komisijos vykdomos rinkos stebėsenos, ypač iš Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 7 straipsnyje nurodytos procedūros taikymo patirties matyti, kad nacionalinėms reguliavimo institucijoms nuosekliai taikant priemones padėčiai ištaisyti, net ir panašiomis rinkos sąlygomis, gali būti apsunkinamas elektroninių ryšių vidaus rinkos veikimas. Todėl Komisija gali dalyvauti užtikrinant, kad priemonės padėčiai ištaisyti būtų taikomos nuosekliau, priimdama nuomones dėl nacionalinių reguliavimo institucijų siūlomų planuojamų priemonių. Norėdama pasinaudoti nacionalinių reguliavimo institucijų patirtimi rinkos tyrimo srityje, Komisija, prieš priimdama sprendimus ir (arba) nuomones turėtų pasikonsultuoti su EERRI.
- (20) Svarbu, kad reguliavimo sistema būtų įgyvendinama laiku. Kai Komisija priima sprendimą, kuriame reikalaujama, kad nacionalinė reguliavimo institucija panaikintų planuojamą priemonę, pastaroji turėtų pateikti Komisijai patikslintą priemonę. Pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 7 straipsnį turėtų būti nustatytas pranešimo Komisijai apie patikslintą priemonę terminas, kad rinkos dalyviai galėtų žinoti, kokia yra rinkos peržiūros trukmė, ir kad būtų geriau užtikrintas teisinis tikrumas.
- (21) Atsižvelgiant į trumpus terminus, taikomus pagal Bendrijos konsultacijų mechanizmą, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti rekomendacijas ir (arba) gaires, pagal kurias būtų supaprastinta Komisijos ir nacionalinių reguliavimo institucijų keitimosi informacija tvarka (pavyzdžiui, tais atvejais, kai rinkos yra stabilios arba kai priemonės, apie kurias buvo pranešta anksčiau, keičiamos nedaug). Komisija taip pat turėtų būti įgaliota numatyti atleidimą nuo pranešimo apie priemonę tam, kad tam tikrais atvejais tvarka būtų supaprastinta.
- (22) Laikantis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos ir Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencijos, taikant reguliavimo sistemą turėtų būti užtikrinta, kad visi paslaugų gavėjai, įskaitant neigalius, vyresnio amžiaus ir specialiųjų socialinių poreikių turinčius galutinius paslaugų gavėjus, galėtų lengvai naudotis nebrangiomis aukšto lygio paslaugomis. Amsterdamo sutarties baigiamojo akto 22 deklaracijoje numatyta, kad rengiant priemones pagal Sutarties 95 straipsnį, Bendrijos institucijos atsižvelgtų į neigalių asmenų poreikius.
- (23) Jeigu rinka yra konkurencinga, galutiniai paslaugų gavėjai turi daug galimybių rinktis turinį, paslaugas ir taikomąsias programas. Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų skatinti galutinius paslaugų gavėjus ugdyti savo gebėjimus turėti prieigą prie savo pasirinktos informacijos ir ją plauti ir naudoti savo pasirinktą programinę įrangą ir paslaugas.
- (24) Radijo dažniai turėtų būti laikomi ribotu viešuoju ištekliu, savo verte svarbiu visuomenei ir rinkai. Visuomenė turi būti suinteresuota, kad spektras būtų valdomas kuo veiksmingiau ekonominėje, socialinėje ir aplinkos srityse, atsižvelgiant į didelę radijo dažnių spektro svarbą elektroniniams ryšiams, kultūros įvairovės ir žiniasklaidos pluralizmo tikslus ir socialinę bei teritorinę sanglaudą. Todėl turėtų būti laipsniškai šalinamos veiksmingo spektro valdymo kliūtys.

- (25) Su radijo dažnių spektro politika susijusios Bendrijos priemonės neturėtų turėti įtakos priemonėms, kurių imamasi Bendrijos ar nacionaliniu lygmeniu laikantis Bendrijos teisės, kad būtų pasiekti bendrus interesus atspindintys tikslai, visų pirma susiję su turinio reguliavimu ir garso bei vaizdo ir žiniasklaidos politika, taip pat turėtų būti nepažeidžiama valstybių narių teisė organizuoti savo radijo dažnių spektrą ir naudotis juo viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ir gynybos tikslais.
- (26) Atsižvelgiant į tai, kad padėtis valstybėse narėse yra skirtinga, perėjus nuo analoginės prie skaitmeninės antžeminės televizijos dėl gerokai efektyvesnės skaitmeninės transliavimo technologijos Bendrijoje padidėtų vertingo spektro dažnių, vadinamųjų papildomų skaitmeninių dažnių, prieinamumas.
- (27) Prieš pasiūlant specialią derinimo priemonę pagal 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 676/2002/EB dėl radijo spektro politikos teisinio reguliavimo pagrindų Europos bendrijoje (Sprendimą dėl radijo spektro) ⁽¹⁾, Komisija turėtų atlikti poveikio įvertinimus, įvertindama siūlomų priemonių sąnaudas ir naudą, pavyzdžiui, masto ekonomijos užtikrinimą ir paslaugų sąveikumą vartotojų naudai, poveikį spektro naudojimo efektyvumui arba suderinto naudojimo įvairiose Europos Sąjungos dalyse poreikį.
- (28) Nors spektro valdymas tebėra valstybių narių kompetencijos sritis, strateginis planavimas, koordinavimas ir atitinkamais atvejais derinimas Bendrijos lygiu gali padėti užtikrinti, kad spektro naudotojai pasinaudotų visa vidaus rinkos teikiama nauda ir kad ES interesus būtų galima veiksmingai ginti pasaulio mastu. Siekiant šių tikslų prireikus gali būti rengiami teisės aktai, pagal kuriuos kuriamos daugiametės radijo spektro politikos programos, kad būtų nustatoma naudojimosi radijo dažnių spektru Bendrijoje strateginio planavimo ir derinimo politikos kryptys ir tikslai. Šios politikos kryptys ir tikslai gali būti susiję su radijo spektro prieinamumo ir veiksmingo naudojimo sąlygomis, kurios reikalingos vidaus rinkai sukurti ir veikti, taip pat tam tikrais atvejais jie gali būti susiję su bendrųjų leidimų išdavimo ir individualių radijo dažnių naudojimo teisių suteikimo procedūrų derinimu, kad būtų galima įveikti, jei reikia, vidaus rinkos kliūtis. Šios politikos kryptys ir tikslai turi atitikti šią direktyvą ir specialiąsias direktyvas.
- (29) Komisija nurodė ketinanti prieš įsigaliojant šiai direktyvai iš dalies keisti savo 2002 m. liepos 26 d. sprendimą 2002/622/EB dėl Radijo spektro politikos grupės įsteigimo ⁽²⁾, kad būtų numatoma priemonė, pagal kurią Europos Parlamentas ir Taryba galėtų prašyti (žodžiu arba raštu) Radijo spektro politikos grupės (RSPG) pateikti nuomonę arba pranešimą apie su elektroniniais ryšiais susijusią radijo spektro politiką, ir kad RSPG galėtų patarti Komisijai pasiūlytų radijo spektro politikos programų turinio klausimais.
- (30) Šios direktyvos spektro valdymo nuostatos turėtų būti suderinamos su radijo spektro valdymo srityje veikiančių tarptautinių ir regioninių organizacijų, pavyzdžiui, Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (ITU) ir Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencijos (CEPT), veikla, kad būtų užtikrintas veiksmingas spektro valdymas ir jo naudojimo suderinimas visoje Bendrijoje ir tarp valstybių narių bei kitų ITU narių.
- (31) Radijo dažniai turėtų būti valdomi taip, kad būtų išvengta žalingųjų trukdžių. Todėl turėtų būti pateikta derama šios pagrindinės sąvokos apibrėžtis siekiant užtikrinti, kad reguliavimo priemonės būtų naudojamos tik tais atvejais, kai būtina išvengti tokių trukdžių.
- (32) Dabartinė spektro valdymo ir skirstymo sistema iš esmės grindžiama administraciniais sprendimais, kurie nėra pakankamai lankstūs siekiant prisitaikyti prie technologijų ir ekonominės raidos, visų pirma prie greito belaidžių technologijų vystymosi ir vis didėjančios plačiajuosčio ryšio paklausos. Dėl pernelyg didelio nacionalinių politikų susiskaidymo didėja sąnaudos, spektro naudotojai praranda rinkos galimybes, lėtėja inovacijų procesas, todėl šis susiskaidymas yra žalingas vidaus rinkai, vartotojams ir ekonomikai apskritai. Be to, radijo dažnių gavimos ir naudojimo sąlygos gali skirtis atsižvelgiant į operatoriaus teikiamų paslaugų rūšį, o šių operatorių teikiamos elektroninės paslaugos vis dažniau sutampa; dėl to kyla įtampa tarp teisių turėtojų, skiriasi spektro gavimo sąnaudos ir gali atsirasti vidaus rinkos veikimo iškraipymų.
- (33) Optimaliam radijo spektro panaudojimui vis mažiau prasmės atsižvelgti į valstybių sienas. Dėl galimybių naudotis spektro naudojimo teisėmis suskaidyto valdymo ribojamos investicijos ir inovacijos, operatoriai ir įrenginių gamintojai negali užsitikrinti masto ekonomijos, todėl trukdoma radijo spektrą naudojančių elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų vidaus rinkos raidai.

⁽¹⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 1.

⁽²⁾ OL L 198, 2002 7 27, p. 49.

- (34) Spektro valdymo ir spektro suteikimo lankstumas turėtų būti didinamas naudojant technologijų ir paslaugų atžvilgiu neutralius teisių suteikimo kriterijus, kad spektro naudotojai galėtų pasirinkti geriausias technologijas ir paslaugas, kurias taikytų dažnių juostose, skirtose, kaip paskelbta, elektroninių ryšių paslaugoms pagal atitinkamus nacionalinius dažnių paskirstymo planus laikantis Bendrijos teisės aktų nuostatų (toliau – technologijų ir paslaugų neutralumo principai). Administraciniai sprendimai dėl technologijų ir paslaugų turėtų būti taikomi, kai yra bendrojo intereso tikslų, ir jie turėtų būti aiškiai pagrįsti bei reguliariai peržiūrimi.
- (35) Tinkami technologinio neutralumo principo apribojimai turėtų būti pagrįsti atsižvelgiant į poreikį išvengti žalingųjų trukdžių, pavyzdžiui, reikalaujant laikytis spinduliavimo tinklėlio ir galingumo lygių, kad būtų užtikrinta visuomenės sveikatos apsauga ribojant elektromagnetinių laukų poveikį visuomenei, kad būtų užtikrintas tinkamas paslaugų veikimas pasitelkiant tinkamą paslaugų techninės kokybės lygį ir nebūtinai ribojant galimybę teikti daugiau nei vieną paslaugą toje pačioje dažnių juostoje, kad būtų užtikrintas teisingas spektro pasidalijimas, visų pirma kai teisę jį naudoti užtikrinama bendrąja teise, kad būtų užtikrintas spektro naudojimo efektyvumas arba kad laikantis Bendrijos teisės būtų pasiektas bendrojo intereso tikslas.
- (36) Spektro naudotojai taip pat turėtų turėti galimybę laisvai pasirinkti paslaugas, kurias jie nori teikti pasinaudodami spektru pagal pereinamojo laikotarpio priemones, susijusias su anksčiau įgytomis teisėmis. Prireikus turėtų būti leidžiama daryti proporcingas paslaugų neutralumo principo išimtis, pagal kurias reikalaujama, kad būtų teikiama konkreti paslauga siekiant įgyvendinti aiškiai apibrėžtus bendrojo intereso tikslus, pavyzdžiui, užtikrinti gyvybės apsaugą, skatinti socialinę, regioninę ir teritorinę sanglaudą, arba kad būtų išvengta neveiksmingo spektro panaudojimo. Kita vertus, turėtų būti leidžiama imtis priemonių, pagal kurias reikalaujama, kad būtų teikiama konkreti paslauga siekiant įgyvendinti aiškiai apibrėžtus bendrojo intereso tikslus, pavyzdžiui, užtikrinti gyvybės apsaugą, skatinti socialinę, regioninę ir teritorinę sanglaudą, arba kad būtų išvengta neveiksmingo spektro panaudojimo. Į šiuos tikslus turėtų būti įtrauktas kultūrinės bei kalbų įvairovės skatinimas ir žiniasklaidos pluralizmas, kaip valstybių narių apibrėžta pagal Bendrijos teisę. Išskyrus tuos atvejus, kai būtina užtikrinti gyvybės apsaugą arba išskirtiniais atvejais įvykdyti kitus valstybių narių pagal Bendrijos teisę nustatytus bendrojo intereso tikslus, išimties neturėtų būti išskirtinai naudojamos tam tikroms paslaugoms teikti, o jomis turėtų būti nustatomas prioritetas, kad būtų palikta kuo daugiau galimybių toje pačioje juostoje teikti kitas paslaugas ar naudoti kitas technologijas.
- (37) Valstybės narės yra kompetentingos apibrėžti visų kultūrinės bei kalbų įvairovės ir žiniasklaidos pluralizmo skatinimo išimčių taikymo sritį ir pobūdį.
- (38) Kadangi spektro paskirstymas specifinėms technologijoms arba paslaugoms yra technologijų ir paslaugų neutralumo principų išimtis ir sumažina teikiamų paslaugų arba naudojamų technologijų pasirinkimo laisvę, bet kuris pasiūlymas dėl tokio spektro paskirstymo turėtų būti skaidrus ir aptariamasis surengus viešąsias konsultacijas.
- (39) Siekdamas skaidrumo ir veiksmingumo, nacionalinės reguliavimo institucijos gali leisti spektro naudotojams laisvai perduoti arba nuomoti savo naudojimo teises trečiosioms šalims. Tai leistų nustatyti spektro vertę rinkoje. Atsižvelgdamos į įgaliojimą užtikrinti veiksmingą spektro naudojimą, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų imtis veiksmų ir užtikrinti, kad prekyba neiškreiptų konkurencijos, jei spektras nepanaudojamas.
- (40) Siekiant pradėti taikyti technologinio bei paslaugų neutralumo principus ir vykdyti prekybą esamomis spektro naudojimo teisėmis, gali reikėti nustatyti pereinamojo laikotarpio taisykles, įskaitant sąžiningos konkurencijos užtikrinimo priemones, nes pagal naująją sistemą tam tikriems spektro naudotojams gali būti suteiktos teisės pradėti konkuruoti su tais spektro naudotojais, kurie įgijo teises naudoti spektrą daug sunkesnėmis sąlygomis. Priešingai, kai teisės buvo suteiktos nukrypstant nuo bendrųjų taisyklių arba remiantis kriterijais, kurie nėra objektyvūs, skaidrūs, proporcingi ir nediskriminuojantys, tam, kad būtų pasiektas bendros svarbos tikslas, tokių teisių turėtojų padėtis neturėtų būti gerinama be pateisinamų priežasčių taip, kad būtų daroma žala naujiems konkurentams, išskyrus atvejus, kai būtina pasiekti šį bendros svarbos tikslą arba kitą susijusį bendros svarbos tikslą.
- (41) Siekiant skatinti vidaus rinkos veikimą ir remti tarpvalstybinių paslaugų vystymąsi, Komisijai turėtų būti suteiktas įgaliojimas patvirtinti technines įgyvendinamąsias priemones numeracijos srityje.
- (42) Elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas teikiančioms įmonėms išduoti leidimai, kuriais remdamosi jos įgauna teisę pasinaudoti viešuoju ar privačiuoju turtu, yra elektroninių ryšių tinklų arba naujų tinklų elementų kūrimo esminiai veiksniai. Todėl bereikalingas panaudos teisių suteikimo procedūrų sudėtingumas ir vilkinimas yra svarbios konkurencijos raidos kliūtys. Taigi atitinkamas teises turinčių įmonių panaudos teisių įsigijimas turėtų būti supaprastintas. Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų turėti galimybę koordinuoti panaudos teisių įsigijimą, savo interneto svetainėse skelbdamos reikalingą informaciją.

(43) Būtina didinti valstybių narių įgaliojimus panaudos teisių turėtojų atžvilgiu, kad būtų užtikrinta, jog nauji tinklai būtų diegiami ir plėtojami sąžiningai, veiksmingai bei nekenkiant aplinkai ir nepriklausomai nuo didelę įtaką rinkoje turinčio operatoriaus išpareigojimų leisti naudotis elektroninių ryšių tinklu. Pagerinus bendrą įrenginių naudojimą galima pastebimai pagerinti konkurenciją ir sumažinti bendras finansines ir su aplinkos apsauga susijusias sąnaudas įrengiant įmonėse elektroninių ryšių infrastruktūrą, visų pirma naujus vartotojų prijungimo tinklus. Nacionalinėms reguliavimo institucijoms turėtų būti suteikti įgaliojimai reikalauti, kad teisių įrengti įrenginius valstybinėje ar privačioje nuosavybėje, virš jos ar po ja turėtojai bendrai naudotųsi tokiais įrenginiais ar nuosavybe (įskaitant fizinę bendrą vietą), kad būtų skatinamos veiksmingos investicijos į infrastruktūrą ir būtų skatinamos inovacijos, po tinkamo viešųjų konsultacijų laikotarpio, per kurį visoms suinteresuotosioms šalims būtų suteikiama galimybė pareikšti nuomonę. Tokie bendro naudojimo ar koordinavimo susitarimai gali apimti taisykles dėl bendro naudojimo įrenginiu ar nuosavybe sąnaudų pasidalijimo ir jais turėtų būti užtikrinama, kad atitinkamoms įmonėms būtų tinkamai atlyginama už prisiimamą riziką. Nacionalinės reguliavimo institucijos visų pirma turėtų galėti nustatyti reikalavimą bendrai naudoti tinklo elementus ir susijusius įrenginius, pavyzdžiui, vamzdžius, vamzdynus, stiebus, šulinius, skirstymo spintas, antenas, bokštus ir kitas atramines konstrukcijas, pastatus arba įvadus į pastatus, ir geriau koordinuoti inžinierinius darbus. Kompetentingos institucijos, ypač vietos valdžios institucijos, bendradarbiaudamos su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, taip pat turėtų nustatyti tinkamą koordinavimo tvarką, susijusią su viešaisiais darbais ir su kitais atitinkamais viešaisiais įrenginiais ar nuosavybe, kuri gali apimti tvarką, užtikrinančią, kad suinteresuotosios šalys gautų informaciją apie atitinkamus viešuosius įrenginius ar nuosavybę ir vykdomus arba planuojamus viešuosius darbus, kad jiems būtų laiku pranešta apie tokius darbus ir kad bendram naudojimui būtų sudarytos kuo palankesnės sąlygos.

(44) Patikimas ir saugus informacijos perdavimas elektroninių ryšių tinklais tampa vis svarbesnis visai ekonomikai ir plačiau visuomenei. Sistemoms sudėtingumas, techniniai gedimai ar žmonių padarytos klaidos, taip pat avarijos arba išpuoliai gali turėti pasekmių fizinės infrastruktūros, kurią naudojant ES piliečiams teikiamos svarbios paslaugos, įskaitant e. valdžios paslaugas, veikimui arba galimybėms ja naudotis. Todėl nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų palaikomas viešųjų ryšių tinklų vientisumas ir saugumas. Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūra (ENISA) ⁽¹⁾ turėtų dalyvauti stiprinant elektroninių ryšių saugumo lygį, be kitų dalykų, skirdama ekspertus ir teikdama patarimus bei skatindama keistis geriausios praktikos pavyzdžiais. ENISA ir nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų turėti reikiamas priemones, kad galėtų vykdyti pareigas, įskaitant įgaliojimus gauti pakankamai informacijos, kad galėtų įvertinti tinklų ar paslaugų

saugumo lygį, bei išsamius ir patikimus duomenis apie faktinius su saugumu susijusius incidentus, kurie padarė nemažą įtaką tinklų veikimui ar paslaugų teikimui. Atsižvelgiant į tai, kad sėkmingas tinkamų saugumo priemonių taikymas nėra vienkartinis veiksmas, bet tęstinis įgyvendinimo, peržiūros ir atnaujinimo procesas, turėtų būti reikalaujama, kad elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjai, atsižvelgdami į tokių priemonių modernumą, imtųsi priemonių pagal nustatytą riziką jų vientisumui ir saugumui užtikrinti.

(45) Valstybės narės, prieš priimdamos specialias priemones, turėtų sudaryti galimybes numatyti tinkamą viešųjų konsultacijų laikotarpį siekdamas užtikrinti, kad įmonės, teikiančios prieigą prie viešųjų ryšių tinklų arba viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas, imtųsi būtinų techninių ir organizacinių priemonių teikiamos prieigos prie tinklų ir paslaugų saugumui kylančios rizikos tinkamam valdymui arba šių tinklų vientisumui užtikrinti.

(46) Kai reikia susitarti dėl bendrų saugumo reikalavimų, Komisijai turėtų būti suteiktas įgaliojimas priimti technines įgyvendinamąsias priemones, skirtas tinkamam elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų vidaus rinkoje saugumo lygiui pasiekti. ENISA turėtų dalyvauti derinant atitinkamas technines ir organizacines saugumo priemones, teikdama ekspertų patarimus. Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų turėti įgaliojimą parengti privalomus nurodymus, susijusius su techninėmis įgyvendinamosiomis priemonėmis, priimtus vadovaujantis Direktyva 2002/21/EB (Pagrindų direktyva). Siekdamas vykdyti savo pareigas, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų turėti įgaliojimus atlikti tyrimus ir nurodymų nesilaikymo atvejais skirti sankcijas.

(47) Siekiant užtikrinti, kad nebūtų iškraipoma arba ribojama elektroninių ryšių rinkos konkurencija, nacionalinėms reguliavimo institucijoms turi būti leista taikyti priemones padėčiai ištaisyti, kurių tikslas – užkirsti kelią įmonėms, kuri turi didelę įtaką vienoje rinkoje, įtakos sustiprėjimui kitoje glaudžiai susijusiose rinkoje. Turi būti aišku, kad įmonė, turinti didelę įtaką pirminėje rinkoje, gali būti laikoma įmone, turinčia didelę įtaką antrinėje rinkoje, tik tuo atveju, jei šių dviejų rinkų ryšiai yra tokie, kad įtaka pirminėje rinkoje daro poveikį šios įmonės įtakai antrinėje rinkoje, ir jei antrinėje rinkoje leidžiamas *ex ante* reguliavimas vadovaujantis rekomendacijos dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų elektroninių ryšių sektoriuje kriterijais ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 460/2004 (OL L 77, 2004 3 13, p. 1).

⁽²⁾ 2003 m. vasario 11 d. Komisijos rekomendacija dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų elektroninių ryšių sektoriuje, kuria remiantis leidžiamas *ex ante* reguliavimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (OL L 114, 2003 5 8, p. 45).

- (48) Siekiant užtikrinti, kad rinkos dalyviai neabejotų reguliavimo sąlygomis, reikia nustatyti rinkos tyrimų terminą. Svarbu reguliariai atlikti rinkos tyrimus per pagrįstą ir tinkamą laikotarpį. Nustatant tokį laikotarpį reikėtų atsižvelgti, ar anksčiau atliktas tos konkrečios rinkos tyrimas ir ar apie tai tinkamai pranešta. Jeigu nacionalinė reguliavimo institucija per nustatytą terminą neatlieka rinkos tyrimo, gali kilti pavojus vidaus rinkai, o įprastinė pažeidimų procedūra laiku gali neduoti norimų rezultatų. Kita vertus, nacionalinė reguliavimo institucija turėtų turėti galimybę prašyti EER-RI pagalbos rinkos tyrimui užbaigti. Pavyzdžiui, tokia pagalba galėtų būti teikiama iš kitų nacionalinių reguliavimo institucijų atstovų sudarius specialią darbo grupę.
- (49) Elektroninių ryšių sektoriuje technologinės inovacijos yra labai aukšto lygio, o rinkos labai dinamiškos, todėl svarbu greitai, koordinuotai ir suderintai pritaikyti reguliavimą Bendrijos lygiu, nes, kaip rodo patirtis, nacionalinėms reguliavimo institucijoms skirtingai taikant ES reguliavimo sistemą gali kilti kliūčių vidaus rinkos raidai.
- (50) Viena iš svarbių EERRI skirtų užduočių – prireikus rengti nuomones, susijusias su tarpvalstybiniais ginčais. Todėl tokiais atvejais nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų atsižvelgti į EERRI nuomonę.
- (51) Iš ES reguliavimo sistemos taikymo patirties matyti, kad dabartinės nuostatos, kuriomis remdamosi nacionalinės reguliavimo institucijos gali skirti baudas, netapo tinkama paskata laikytis reguliavimo reikalavimų. Tinkami vykdymieji įgaliojimai gali būti naudingi siekiant laiku taikyti ES reguliavimo sistemą ir taip paskatinti reguliavimo tikrumą, o tai yra svarbus investicijų skatinimo veiksnys. Visai reguliavimo sistemai būdinga tai, kad tuomet, kai nesilaikoma reikalavimų, trūksta veiksmingų įgaliojimų. Todėl į Direktyvą 2002/21/EB (Pagrindų direktyvą) įtraukus naujas nuostatas, kuriomis remiantis būtų galima spręsti problemas, kai nesilaikoma Pagrindų direktyvoje ir specialiosiose direktyvose numatytų įpareigojimų, būtų užtikrinta, kad bus taikomi nuoseklūs ir išsamūs principai taikant visą ES reguliavimo sistemą ir skiriant sankcijas.
- (52) Į dabartinę ES reguliavimo sistemą buvo įtrauktos tam tikros nuostatos, skirtos palengvinti perėjimą nuo senosios 1998 m. prie naujosios 2002 m. reguliavimo sistemos. Pereigą baigė visos valstybės narės, todėl šios priemonės turėtų būti panaikintos, nes dabar jos nebereikalingos.
- (53) Siekiant didinti ekonomikos augimą, inovacijas ir vartotojų turimą pasirinkimą, reikėtų kartu skatinti ir veiksmingas investicijas, ir konkurenciją.
- (54) Ekonominiu požiūriu veiksmingos investicijos į naują ir esamą infrastruktūrą ir, prireikus, reguliavimas, kurio tikslas yra veiksminga mažmeninių paslaugų sektoriaus konkurencija, – geriausias būdas skatinti konkurenciją. Veiksmingas infrastruktūrų konkurencijos lygis – tai infrastruktūrų daugėjimo mastas, užtikrinantis, kad būtų galima pagrįstai tikėtis, jog investuotojai gaus tinkamą investicijų grąžą, kuri bus grindžiama pagrįstais rinkos pasidalijimo raidos lūkesčiais.
- (55) Nustatydamos prieigos prie naujos ir patobulintos infrastruktūros įpareigojimus, nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina, kad prieigos sąlygos atspindėtų aplinkybes, kuriomis priimamas sprendimas investuoti, atsižvelgdamos, *inter alia*, į plėtos sąnaudas, į tai, kokia vartotojų dalis, tikėtina, naudosis naujais produktais ir paslaugomis, taip pat į tai, kokių mažmeninių kainų galima tikėtis. Be to, siekdamas užtikrinti tam tikrą aiškumo lygį, taip pat užtikrinti, kad investuotojai galėtų rengti ilgalaikius planus, nacionalinės reguliavimo institucijos turi turėti galimybių nustatyti, jei reikia, atitinkamais peržiūros etapais tarp savęs derančias prieigos sąlygas. Šios sąlygos gali apimti kainodaros susitarimus, atsižvelgiant į jų apimtį arba sutarties galiojimo laikotarpį, jeigu šie susitarimai atitinka Bendrijos teisės aktų nuostatas ir neturi diskriminuojamo poveikio. Nustatant bet kokias prieigos sąlygas turi būti atsižvelgiama į tai, kad reikia išsaugoti veiksmingą konkurenciją, kai teikiamos paslaugos vartotojams ir verslininkams.
- (56) Vertindamos planuojamų nustatyti įpareigojimų ir privalomų sąlygų proporcingumą, nacionalinės valstybių narių reguliavimo institucijos turėtų atsižvelgti į įvairiuose valstybės narės regionuose esančią skirtingą konkurencinę padėtį.
- (57) Kai nacionalinės reguliavimo institucijos taiko padėčiai ištaisyti skirtas priemones, kuriomis siekiama kontroliuoti kainas, jos turi stengtis sudaryti investuotojui sąlygas gauti tinkamą investicijų į tam tikrą naują projektą grąžą. Visų pirma rizika gali būti susijusi su investicijų į naujus prieigos tinklus, kuriais galima teikti paslaugas, kurių paklausa investavimo metu dar nežinoma, projektais.
- (58) Bet koks Komisijos sprendimas, priimtas pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 19 straipsnio 1 dalį, gali būti susijęs tik su reguliavimo principais, taikymo būdais ir metodologija. Siekiant išvengti abejonių tokio sprendimo nuostatos, kurios paprastai atspindi nacionalines ypatybes, neturi būti išsamios, taip pat pagal tokį sprendimą neturi būti draudžiama taikyti alternatyvių būdų, kurių, kaip galima pagrįstai tikėtis, poveikis būtų panašus. Šis sprendimas turi būti proporcingas, be to, priėmus šį sprendimą neturi būti daroma poveikio nacionalinių reguliavimo institucijų priimtiems sprendimams, dėl kurių neatsiranda vidaus rinkos kliūčių.

- (59) Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) I priede nurodytas rinkų, kurios turi būti įtrauktos į rekomendaciją dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų, sąrašas, o tai galėtų sudaryti *ex ante* reguliavimo pagrindą. Šis priedas turėtų būti panaikintas, nes įgyvendintas jo tikslas – jis jau buvo panaudotas Rekomendacijos dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų pirminei redakcijai parengti.
- (60) Naujiems rinkos dalyviams gali būti ekonomiškai neperspektyvu per pagrįstą laikotarpį dubliuoti dalį istorinio operatoriaus vietinio vartotojų prijungimo tinklo ar visą šį tinklą. Todėl suteikiant teises pasinaudoti didelę įtaką rinkoje turinčių operatorių atsietąja vietine linija ar dalinai atsietąja vietine linija, gali būti sudarytos palankesnės sąlygos patekti į rinką ir sustiprinti konkurenciją mažmeninėse plačiajuosčio ryšio prieigos rinkose. Tais atvejais, kai teisių suteikimas į atsietąją vietinę liniją ar į dalinai atsietąją vietinę liniją yra techniškai ir ekonomiškai neperspektyvi, gali būti taikomi atitinkami įpareigojimai suteikti nefizinę ar virtualią prieigą prie tinklo suteikiant galimybes naudotis lygiavertėmis funkcijomis.
- (61) Funkcinio atskyrimo, pagal kurį reikalaujama, kad vertikaliai integruotas operatorius steigtų verslo subjektus, kurių veikla yra atskirta, tikslas – užtikrinti, kad visiems teikėjams, įskaitant vertikaliai integruoto operatoriaus tiekimo skyrius, būtų sudarytos visiškai lygiavertės galimybės pasinaudoti paslaugomis (produktais). Funkcinis atskyrimas gali pagerinti konkurenciją keliose svarbiose rinkose, nes smarkiai sumažėja diskriminavimo paskatos, lengviau patikrinti, kaip vykdomi nediskriminavimo įpareigojimai, taip pat lengviau priversti šiuos įpareigojimus vykdyti. Išskirtiniais atvejais funkcinį atskyrimą galima pateisinti kaip priemonę padėčiai ištaisyti, kai vis nepavyksta išvengti diskriminavimo keliose atitinkamose rinkose ir kai mažai tikimasi arba visai nesitikima, kad per pagrįstą laikotarpį atsirastų infrastruktūros konkurencija po to, kai buvo imtasi vienos ar daugiau priemonių padėčiai ištaisyti, kurios, kaip manoma, buvo tinkamos. Tačiau labai svarbu užtikrinti, kad įmonė, kuriai taikomas funkcinis atskyrimas, neprarasėtų paskatų investuoti į savo tinklą ir kad tai neturėtų galimo neigiamo poveikio vartotojų gerovei. Taikant funkcinį atskyrimą reikalaujama, kad būtų atliekamas suderintas skirtingų rinkų, susijusių su prieigos tinklu, tyrimas pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 16 straipsnyje nustatytą rinkos tyrimo procedūrą. Atlikdamos rinkos tyrimą ir išsamiai planuodamos priemonę padėčiai ištaisyti, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų ypač daug dėmesio skirti produktams, kuriuos valdys atskiri verslo subjektai, taip pat turėtų būti atsižvelgiama į tinklo plėtojimo mastą ir technologinės pažangos laipsnį, nes šie veiksniai gali turėti įtakos fiksuotojo ryšio ir bevielų paslaugų pakeičiamumui. Tam, kad būtų išvengta konkurencijos iškraipymo vidaus rinkoje, funkcinio atskyrimo pasiūlymus turėtų iš anksto patvirtinti Komisija.
- (62) Funkcinio atskyrimo įgyvendinimas neturėtų trukdyti veikti atitinkamiems skirtingų verslo subjektų koordinavimo mechanizms siekiant užtikrinti, kad būtų ginamos patronuojančiosios bendrovės ekonominės ir valdymo priežiūros teisės.
- (63) Dėl vykstančios vidaus rinkos integracijos elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų vidaus rinkoje reikia geriau koordinuoti *ex ante* reguliavimo taikymą, kaip numatyta elektroninių ryšių ES reguliacinėje sistemoje.
- (64) Jei vertikaliai integruota įmonė nutaria perduoti didelę dalį arba visą savo vartotojų prijungimo tinklą atskiram juridiniam asmeniui, priklausančiam kitam savininkui, arba atskirai įsteigtam verslo subjektui, kuris užsiims vartotojų prijungimo paslaugomis, nacionalinė reguliavimo institucija turėtų įvertinti numatomo sandorio poveikį visiems galiojantiems reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimams, kurie buvo nustatyti vertikaliai integruotam operatoriui siekiant užtikrinti, kad nauja tvarka atitiktų Direktyvą 2002/19/EB (Prieigos direktyvą) ir Direktyvą 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyvą). Atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija turėtų atlikti naują rinkų, kuriose veikia atskirtas subjektas, tyrimą ir atitinkamai nustatyti, palikti tuos pačius, pakeisti arba panaikinti įpareigojimus. Šiuo tikslu nacionalinė reguliavimo institucija turėtų galėti prašyti įmonės pateikti informaciją.
- (65) Nors tikslinga, kad kai kuriomis aplinkybėmis nacionalinė reguliavimo agentūra nustatytų įpareigojimus operatoriams, kurie neturi didelės įtakos rinkoje tam, kad būtų pasiekti tam tikri tikslai, pavyzdžiui, ryšys tarp galutinių paslaugos gavėjų arba paslaugų sąveikumą, tačiau būtina užtikrinti, kad tokie įpareigojimai būtų nustatyti pagal ES reguliavimo sistemą ir visų pirma laikantis joje numatytų pranešimo procedūrų.
- (66) Komisija turėtų būti įgaliota patvirtinti įgyvendinamąsias priemones, siekdama pritaikyti skaitmeninės televizijos ir radijo programų kontrolės paslaugų teikimo, nurodytų I priede, sąlygas prie rinkos pokyčių ir technologinės pažangos. Ta pati nuostata taikoma ir II priede pateiktam būtiniausių dalykų sąrašui, kuris turi būti viešai paskelbtas, kad būtų laikomasi skaidrumo įpareigojimo.
- (67) Rinkos dalyviams palengvinus radijo dažnių išteklių gavimą bus pašalintos patekimo į rinką kliūtys. Be to, technologinė pažanga mažina žalingų trukdžių tam tikrose dažnių juostose riziką, todėl mažėja individualių naudojimo teisių poreikis. Todėl spektro naudojimo elektroninių ryšių paslaugoms teikti sąlygos turėtų būti įprastai nustatytos bendruosiuose leidimuose, išskyrus tuos atvejus, kai atsižvelgiant į spektro naudojimą būtinos individualios teisės siekiant apsaugoti nuo žalingų trukdžių, užtikrinti paslaugų techninę kokybę, užtikrinti veiksmingą spektro naudojimą arba siekiant konkretaus visuotinės svarbos tikslo. Sprendimai dėl individualių teisių reikalingumo turėtų būti priimami skaidriai ir proporcingai.

- (68) Paslaugų ir technologijų neutralumo reikalavimo taikymas suteikiant naudojimo teises, taip pat išaugusios galimybės perduoti vienos įmonės teises kitai įmonei, turėtų suteikti daugiau laisvės ir priemonių visuomenei naudoti elektroninius ryšius, teikti paslaugas, o kartu turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos siekti bendrojo intereso tikslų. Vis dėlto transliuotojams nustatytuose tam tikruose visuotinės svarbos įpareigojimuose, susijusiuose su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, gali būti reikalaujama suteikiant naudojimo teises remtis konkrečiais kriterijais, kai tai yra itin svarbu norint pasiekti konkretų bendrojo intereso tikslą, kurį nustatė valstybės narės laikydamosi Bendrijos teisės. Su bendrojo intereso tikslų siekimu susijusios procedūros visomis aplinkybėmis turėtų būti skaidrios, objektyvios, proporcingos ir nediskriminuojančios.
- (69) Atsižvelgiant į individualių naudojimo teisių, kurios negali būti parduodamos, ribojamąjį poveikį laisvai gauti radijo dažnius, jų galiojimo trukmė turėtų būti ribojama. Kai į naudojimo teises yra įtraukta nuostata dėl jų galiojimo atnaujinimo, kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos pirmiausia turėtų atlikti peržiūrą, įskaitant viešąsias konsultacijas, atsižvelgdamos į rinką, aprėptį ir technologinę pažangą. Atsižvelgiant į spektro trūkumą, įmonėms suteiktos individualios teisės turėtų būti reguliariai peržiūrimos. Atlikdamos šią peržiūrą, kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turėtų derinti teisių turėtojų interesus ir poreikį skatinti pradėti spektro prekybą, taip pat lankstesnį spektro naudojimą išduodant, jei įmanoma, bendruosius leidimus.
- (70) Nedideli teisių ir įpareigojimų pakeitimai – tai iš esmės administraciniai pakeitimai, dėl kurių bendrojo leidimo ir individualių naudojimo teisių pobūdis kinta ne iš esmės, taigi dėl jų kitos įmonės neįgyja lyginamųjų pranašumų.
- (71) Nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų būti įgaliotos užtikrinti veiksmingą spektro naudojimą ir, jei spektro ištekliai neišnaudojami, imtis veiksmų siekiant užkirsti kelią antikonkurenciniam kaupimui, kuris gali trukdyti naujiems dalyviams patekti į rinką.
- (72) Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų galėti imtis veiksmingų veiksmų norėdamos stebėti, kaip laikomasi bendrosios teisės arba naudojimo teisės sąlygų, ir užtikrinti, kad šių sąlygų būtų laikomasi, taip pat jos turėtų turėti įgaliojimą skirti veiksmingas finansines ar administracines sankcijas tais atvejais, kai šios sąlygos pažeidžiamos.
- (73) Į teisę suteikiančias sąlygas turėtų būti įtrauktos konkrečios sąlygos, kuriose numatytas prieinamumas neįgaliams paslaugų gavėjams ir galimybės valdžios institucijoms ir skubią pagalbą teikiančioms tarnyboms susisiekti vienoms su kitomis ir su plačiąja visuomene prieš, po ar didelių nelaimių metu. Be to, atsižvelgdamos į techninių inovacijų svarbą, valstybės narės turėtų galėti suteikti teises naudoti spektrą eksperimentiniams tikslams, griežtai taikant konkrečius apribojimus ir sąlygas, grindžiamas tokių teisių eksperimentiniu pobūdžiu.
- (74) 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2887/2000 dėl atsietos prieigos prie vietinės linijos ⁽¹⁾ buvo veiksmingas pirminiame rinkos atvėrimo etape. Direktyvoje 2002/21/EB (Pagrindų direktyvoje) Komisija raginama stebėti perėjimą nuo 1998 m. reguliavimo sistemos prie 2002 m. sistemos ir teikti pasiūlymus tinkamu laiku panaikinti šį reglamentą. Pagal 2002 m. sistemą nacionalinės reguliavimo institucijos privalo tirti didmeninę atsietos metalinių vietinių linijų ir vietinių dalinių linijų, skirtų teikti plačiajuosčio ryšio ir balso telefonijos paslaugas, panaudos rinką, kaip apibrėžta Rekomendacijoje dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų. Kadangi visos valstybės narės bent vieną kartą tyrė šią rinką ir kadangi nustatyti atitinkami įpareigojimai pagal 2002 m. sistemą, Reglamentas Nr. 2887/2000 yra nereikalingas, todėl turėtų būti panaikintas.
- (75) Direktyvai 2002/21/EB (Pagrindų direktyva), Direktyvai 2002/19/EB (Prieigos direktyva) ir Direktyvai 2002/20/EB (Leidimų direktyva) įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimtos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽²⁾.
- (76) Pirmiausia Komisijai turėtų būti įgaliota priimti rekomendacijas ir (arba) įgyvendinamąsias priemones, susijusias su Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 7 straipsnyje numatytu pranešimu, su derinimu, atliekamu spektro ir numeracijos srityse, taip pat tinklų ir paslaugų saugumo klausimais, su atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų nustatymu, su tarpvalstybinių rinkų nustatymu, su standartų įgyvendinimu ir su suderintu reguliavimo sistemos nuostatų taikymu. Taip pat turėtų būti suteiktas įgaliojimas priimti įgyvendinamąsias priemones, skirtas atnaujinti Leidimų direktyvos I ir II priedus pagal rinkos raidą ir technologinę pažangą. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos pakeisti neesmines šių direktyvų nuostatas, papildant jas naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti patvirtintos taikant Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu,

⁽¹⁾ OL L 336, 2000 12 30, p. 4.

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

2. 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

1 straipsnis

Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) pakeitimai

Direktyva 2002/21/EB iš dalies keičiama taip:

1. 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Ši direktyva nustato elektroninių ryšių paslaugų, elektroninių ryšių tinklų, susijusių priemonių ir susijusių paslaugų reguliavimo suderintą sistemą ir tam tikrus galinių įrenginių aspektus, siekiant palengvinti neigalių paslaugų gavėjų prieigą. Ji nustato nacionalinių reguliavimo institucijų užduotis ir procedūras, kurios užtikrintų, kad reguliavimo sistema būtų suderintai taikoma visoje Bendrijoje.“;

b) įterpiama ši dalis:

„3a. Priemonėmis, kurių valstybės narės imasi nustatydamos galutinių paslaugų vartotojų prieigą prie paslaugų bei programinės įrangos ir galimybes jas naudoti elektroninių ryšių tinkluose, gerbiamos fizinių asmenų pagrindinės teisės ir laisvės, garantuojamos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija ir bendraisiais Bendrijos teisės principais.

Šias galutinių paslaugų vartotojų prieigą prie paslaugų bei programinės įrangos ir galimybes jas naudoti elektroninių ryšių tinkluose nustatančias priemones, galinčias apriboti tas pagrindines teises ar laisves, galima nustatyti tik tuo atveju, jei jos yra tinkamos, proporcingos ir būtinos demokratinėje visuomenėje, ir jų įgyvendinimui turi būti taikomos tinkamos procedūrinės apsaugos priemonės, atitinkančios nustatytąsias Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje ir bendruosius Bendrijos teisės principus, įskaitant veiksmingą teisminę apsaugą ir teisingą procesą. Atitinkamai šių priemonių galima imtis tik deramai laikantis nekaltumo prezumpcijos principo ir užtikrinant teisę į privatumą. Turi būti garantuojamas išankstinis teisingas ir nešališkas procesas, įskaitant atitinkamo asmens ar asmenų teisę būti išklausytiems, esant būtinybei – tinkamai pagrįstais skubos atvejais turi būti taikomos atitinkamos sąlygos ir procedūrinės priemonės, atitinkančios nustatytąsias Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje. Turi būti garantuojama veiksminga ir tinkamu laiku atlikta teisminė peržiūra.“;

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) „elektroninių ryšių tinklas“ – perdavimo sistemos ir atitinkamais atvejais komutavimo ar maršruto parinkimo įranga bei kiti išteklių, įskaitant neaktyvius tinklo elementus, kurie leidžia perduoti signalus laidais, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis, įskaitant palydovinius tinklus, fiksuoto (linijų ir paketų perjungiamojo, įskaitant internetą) ir judriojo ryšio antžeminius tinklus, elektros perdavimo kabelines sistemas, tokiu mastu, kokiu jos yra naudojamos signalams perduoti, radijo ir televizijos programų transliavimui naudojami tinklai ir kabelinės televizijos tinklai, neatsižvelgiant į perduodamos informacijos pobūdį;“;

b) b punktas pakeičiamas taip:

„b) „transnacionalinės rinkos“ – rinkos, nustatytos pagal 15 straipsnio 4 dalį, apimančios Bendriją ar esminę jos dalį, esančią daugiau nei vienoje valstybėje narėje;“;

c) d punktas pakeičiamas taip:

„d) „viešasis ryšių tinklas“ – elektroninių ryšių tinklas, naudojamas vien tik ar didžiąja dalimi viešai prieinamoms elektroninių ryšių paslaugoms teikti, kuriuo informaciją galima perduoti iš vieno galinio taško į kitą;“;

d) įterpiamas šis punktas:

„da) „tinklo galinis taškas (NTP)“ – fizinis taškas, kuriame abonto įranga prijungiama prie viešojo ryšių tinklo; tinkluose, kuriose atliekamas perjungimas ar maršruto parinkimas NTP įvardijamas konkrečiu tinklo adresu, kuris gali būti susietas su abonto numeriu ar pavadinimu;“;

e) e punktas pakeičiamas taip:

„e) „susijusios priemonės“ – susijusios paslaugos, su elektroninių ryšių tinklu ir (arba) elektroninių ryšių paslauga susijusi fizinė infrastruktūra ir kitos priemonės ar elementai, kurie leidžia ir (arba) padeda teikti paslaugas per tą tinklą ir (arba) paslaugą arba galėtų tai daryti ir kurie apima, *inter alia*, pastatus ar įėjimus į pastatus, pastatų elektros laidų sistemas, antenas, bokštus ir kitas atramines konstrukcijas, vamzdynus, kanalus, stiebus, šulinius ir skirstomąsias spintas;“;

f) įterpiamas šis punktas:

„ea) „susijusios paslaugos“ – su elektroninių ryšių tinklu ir (arba) elektroninių ryšių paslauga susijusios paslaugos, kurios leidžia ir (arba) padeda teikti paslaugas pasitelkiant tą tinklą ir (arba) paslaugą arba galėtų tai daryti ir kurios apima, *inter alia*, numerių susiejimo ar lygiavertės funkcijas atliekančias sistemas, kontroliuojamojo prisijungimo sistemas ir elektroninių programų gidus, taip pat kitas paslaugas, pavyzdžiui, galimybės nustatyti tapatybę, vietą ir prisijungimo būvį paslaugas“;

g) 1 punktas pakeičiamas taip:

„l) „specifinės direktyvos“ – Direktyva 2002/20/EB (Leidimų direktyva), Direktyva 2002/19/EB (Prieigos direktyva), Direktyva 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) ir 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (*) (toliau – Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių);

(*) OL L 201, 2002 7 31, p. 37.“;

h) įterpiami šie punktai:

„q) „spektro paskyrimas“ – tam tikros dažnių juostos skyrimas vienos ar, tam tikrais atvejais, kelių radijo ryšio tarnybų darbui nustatytomis sąlygomis;

r) „žalingieji trukdžiai“ – trukdžiai, kurie kelia pavojų radijo navigacijos tarnybos ar bet kurių kitų saugos tarnybų veikimui ar kitaip smarkiai pablogina, trukdo ar nuolat pertraukia radijo ryšį pagal taikomas tarptautinės, Bendrijų ar nacionalinės teisės nuostatas;

s) „skambutis“ – viešųjų telefono ryšio paslaugų priemonėmis sukurtas sujungimas, sudarantis dvipusio ryšio galimybę.“;

3. 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos vykdytų savo įgaliojimus nešališkai, skaidriai ir laiku. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių joms paskirtoms užduotims vykdyti.“;

b) įterpiamos šios dalys:

„3a. Nepažeidžiant 4 ir 5 dalių nuostatų, nacionalinės reguliavimo institucijos, atsakingos už *ex ante* rinkos reguliavimą arba ginčų tarp įmonių sprendimą pagal šios direktyvos 20 ar 21 straipsnį, vykdydamos tas užduotis, kurios yra joms paskirtos pagal nacionalinę teisę, įgyvendinančią Bendrijos teisę, veikia nepriklausomai ir nesiekia gauti arba nepriima kitų institucijų nurodymų. Tai nekludo vykdyti jų priežiūrą pagal nacionalinę konstitucinę teisę. Tik pagal 4 straipsnį įsteigtos apeliacinės institucijos gali sustabdyti nacionalinių reguliavimo institucijų sprendimų galiojimą arba juos panaikinti. Valstybės narės užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodytos nacionalinės reguliavimo institucijos vadovas arba, kai taikoma, šią funkciją vykdančios kolegijos atitinkami nariai ar jo (jų) pavaduotojas (-ai) būtų atleistas (-i) iš pareigų tik tuomet, jei nebeatitinka šioms pareigoms vykdyti reikalingų sąlygų, kurios yra iš anksto numatytos nacionalinėje teisėje. Sprendimas atleisti atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos vadovą arba, kai taikoma, šią funkciją vykdančios kolegijos atitinkamus narius iš pareigų paskelbiamas viešai atleidimo metu. Atleistam nacionalinės reguliavimo institucijos vadovui arba, kai taikoma, šią funkciją vykdančios kolegijos atitinkamiems nariams, nurodomos atleidimo priežastys, ir jis (jie), jei bendrąja tvarka priežastys neskelbiamos, turi teisę reikalauti, kad jos būtų paskelbtos, ir tos priežastys tokiu atveju turi būti paskelbtos.

Valstybės narės užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodytos nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų atskirus metinius biudžetus. Biudžetai skelbiami viešai. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių tam, kad galėtų aktyviai dalyvauti Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (EERRI) (*) veikloje ir prie jos prisidėti.

3b. Valstybės narės užtikrina, kad atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos aktyviai remtų EERRI tikslus skatinti didesnę reguliavimo veiklos koordinavimą ir nuoseklumą.

3c. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos, priimdamos savo sprendimus dėl nacionalinių rinkų, atidžiai atsižvelgtų į EERRI priimtas nuomones ir bendrąsias pozicijas.

(*) 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1211/2009 dėl Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (EERRI) ir Biuro įsteigimo“;

4. 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionaliniu lygiu veiktų veiksmingi mechanizmai, pagal kuriuos bet kuris paslaugų gavėjas ar įmonė, teikianti elektroninių ryšių tinklus ir (arba) paslaugas, kuriai turi įtakos nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimas, turėtų teisę paduoti apeliacinei institucijai, nepriklausomai nuo suinteresuotų šalių, apeliacinį skundą dėl to sprendimo. Ši institucija, kuri gali būti teismas, turi turėti atitinkamas kvalifikacijas, kad galėtų veiksmingai vykdyti savo funkcijas. Valstybės narės užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į bylos sudėtį ir kad veiktų veiksmingas apeliacijų mechanizmas.

Kol nagrinėjamas apeliacinis skundas, galioja nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimas, išskyrus tuos atvejus, kai pagal nacionalinę teisę nustatomos laikinosios priemonės.“;

b) įterpiama ši 3 dalis:

„3. Valstybės narės renka informaciją apie apeliacijų bendrąjį turinį, apeliacijų prašymų skaičių, apeliacijų procedūrų trukmę ir priimtų sprendimų nustatyti laikinas priemonės skaičių. Valstybės narės tokią informaciją teikia Komisijai ir EERRI joms pateikus pagrįstą prašymą.“;

5. 5 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas, pateiktų visą informaciją, taip pat ir finansinę informaciją, kurios reikia nacionalinėms reguliavimo institucijoms atitiktai su šios direktyvos ir specifinių direktyvų nuostatomis ar pagal jas priimtais sprendimais užtikrinti. Visų pirma nacionalinės reguliavimo institucijos turi turėti įgaliojimus iš tų įmonių taip pat reikalauti pateikti informaciją, susijusią su būsimu tinklo plėtojimu ar paslaugų raida, kurie galėtų turėti įtakos didmeninėms paslaugoms, kurias jos teikia konkurentams. Iš įmonių, kurios turi didelę įtaką didmeninėms rinkoms, taip pat gali būti reikalaujama pateikti apskaitos duomenis apie su tomis didmeninėmis rinkomis susijusias mažmenines rinkas.

Gavusios prašymą, įmonės informaciją pateikia tiksliai tokiais terminais ir taip išsamiai, kaip nurodo nacionalinė reguliavimo institucija. Nacionalinės reguliavimo institucijos prašoma informacija turi atitikti jos vykdomą užduotį. Nacionalinė reguliavimo institucija nurodo priežastis, kodėl prašo informacijos, ir informaciją tvarko laikydamasi 3 dalies.“;

6. 6 ir 7 straipsniai pakeičiami taip:

„6 straipsnis

Konsultacijų ir skaidrumo mechanizmas

Išskyrus atvejus, kai taikoma 7 straipsnio 9 dalis, 20 ar 21 straipsnis, valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai nacionalinės reguliavimo institucijos pagal šią direktyvą ar specifines direktyvas ketina taikyti priemones arba kai jos ketina numatyti apribojimus pagal 9 straipsnio 3 ir 4 dalis, kurie turi didelį poveikį atitinkamoms rinkoms, suinteresuotosioms šalims jos suteiktą galimybę per pagrįstai nustatytą laiką pateikti pastabas dėl planuojamos priemonės.

Nacionalinės reguliavimo institucijos skelbia nacionalinių konsultacijų procedūras.

Valstybės narės užtikrina, kad būtų įsteigtas vienas informacijos punktas, per kurį būtų galima sužinoti apie visas vykstančias konsultacijas.

Konsultacijų procedūros rezultatus nacionalinė reguliavimo institucija skelbia viešai, išskyrus atvejus, kai pagal Bendrijos ar nacionalinę teisę dėl verslo konfidencialumo informacija yra konfidenciali.

7 straipsnis

Elektroninių ryšių vidaus rinkos konsolidavimas

1. Atlikdamos savo užduotis pagal šią direktyvą ir specifines direktyvas, nacionalinės reguliavimo institucijos kuo labiau atsižvelgia į 8 straipsnyje nustatytus tikslus, įskaitant ir tai, kiek jie susiję su vidaus rinkos veikimu.

2. Nacionalinės reguliavimo institucijos prisideda prie vidaus rinkos plėtos skaidriai bendradarbiaudamos tarpusavyje ir su Komisija bei EERRI, kad visose valstybėse narėse šios direktyvos ir specifinių direktyvų nuostatos būtų taikomos nuosekliai. Dėl to jos pirmiausia bendradarbiauja su Komisija ir EERRI, kad nustatytų, kokie teisės aktai ir kokios priemonės padėčiai ištaisyti geriausiai tinka vienai ar kitai situacijai rinkoje.

3. Išskyrus atvejus, kai pagal 7b straipsnį priimtose rekomendacijose arba gairėse numatyta kitaip, pasibaigus 6 straipsnyje nurodytoms konsultacijoms, kai nacionalinė reguliavimo institucija ketina imtis priemonių:

a) kurioms taikomi šios direktyvos 15 ar 16 straipsniai arba Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyvos) 5 ar 8 straipsniai, ir

- b) kurios daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai,

ji tuo pat metu priemonės projektą padaro prieinamą Komisijai, EERRI ir nacionalinėms reguliavimo institucijoms kitose valstybėse narėse, tuo pačiu metu kartu pagal 5 straipsnio 3 dalį nurodo, kuo priemonė yra paremta, ir apie ją praneša Komisijai, EERRI bei kitoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms. Nacionalinės reguliavimo institucijos, EERRI ir Komisija pastabas atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai gali pateikti ne vėliau kaip per mėnesį. Vieno mėnesio termino pratęsti negalima.

4. Kai planuojama priemonė, kuriai taikoma 3 dalis, siekiama:

- a) apibūdinti atitinkamą rinką, kuri skiriasi nuo rinkų, apibūdintų rekomendacijoje pagal 15 straipsnio 1 dalį, arba
- b) spręsti, ar pagal 16 straipsnio 3, 4 ar 5 dalis laikyti įmonę, atskirai ar kartu su kitomis įmonėmis, turinčia didelę įtaką rinkoje,

ir kai ši planuojama priemonė galėtų daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, ir kai Komisija yra nacionalinei reguliavimo institucijai nurodžiusi, kad planuojama priemonė sukurs kliūtį bendrojoje rinkoje, arba jei Komisija turi rimtų abejonų dėl planuojamos priemonės suderinamumo su Bendrijos teise, ypač su 8 straipsnyje nurodytais tikslais, planuojama priemonė netaikoma dar du mėnesius. Šio termino pratęsti negalima. Tokiu atveju Komisija informuoja kitas nacionalines reguliavimo institucijas apie šias abejones.

5. Per 4 dalyje nurodytą dviejų mėnesių laikotarpį Komisija gali

- a) priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija panaikintų planuojamą priemonę, ir (arba)
- b) priimti sprendimą panaikinti savo išlygas dėl 4 dalyje nurodytos priemonės projekto.

Prieš priimdama sprendimą Komisija atidžiai atsižvelgia į EERRI nuomonę. Kartu su šiuo sprendimu pateikiama išsami ir objektyvi analizė, kodėl Komisija mano, kad planuojama priemonė neturėtų būti patvirtinta, ir konkretūs pasiūlymai, kaip planuojama priemonė turėtų būti pakeista.

6. Per šešis mėnesius po to, kai pagal 5 dalį Komisija priėmė sprendimą, kuriame reikalaujama, kad nacionalinė reguliavimo institucija panaikintų planuojamą priemonę, nacionalinė reguliavimo institucija planuojamą priemonę iš dalies pakeičia arba panaikina. Jeigu planuojama priemonė iš dalies keičiama, nacionalinė reguliavimo institucija 6 straipsnyje nurodyta tvarka surengia viešąsias konsultacijas ir pagal 3 dalies nuostatas vėl praneša Komisijai apie iš dalies pakeistą planuojamą priemonę.

7. Atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija atidžiai atsižvelgia į kitų nacionalinių reguliavimo institucijų, EERRI ir Komisijos pastabas ir po to, išskyrus atvejus, kai taikomi 4 dalis ir 5 dalies a punktas, gali priimti planuojamą priemonę, o tai padariusi apie ją informuoja Komisiją.

8. Nacionalinė reguliavimo institucija Komisijai ir EERRI pateikia visas patvirtintas galutines priemones, kurioms taikomos 7 straipsnio 3 dalies a ir b punktuose nurodytos sąlygos.

9. Išskirtinėmis aplinkybėmis, kai nacionalinė reguliavimo institucija mano, kad nukrypstant nuo 3 ir 4 dalyse numatytų procedūrų reikia skubiai veikti, kad būtų galima išsaugoti konkurenciją ir apsaugoti paslaugų gavėjų interesus, ji gali nedelsdama imtis proporcingų ir laikinų priemonių. Apie tokias priemones ji nedelsdama praneša Komisijai, kitoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir EERRI, kartu išsamiai nurodydama priežastis. Sprendimą tokias priemones taikyti nuolat ar pratęsti jų galiojimo laiką, nacionalinė reguliavimo institucija priima pagal 3 ir 4 dalių nuostatas.“;

7. įterpiami šie straipsniai:

„7a straipsnis

Padėties ištaisymo priemonių nuoseklaus taikymo tvarka

1. Jeigu pagal planuojamą priemonę, kuriai galioja 7 straipsnio 3 dalis, taikant 16 straipsnį kartu su Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 5 ir 9–13 straipsniais ir Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį, siekiama nustatyti, iš dalies pakeisti arba panaikinti operatoriaus pareigas, Komisija per šios direktyvos 7 straipsnio 3 dalyje numatytą vieno mėnesio laikotarpį gali nurodyti atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai ir EERRI priežastis, kodėl ji mano, kad taikant planuojamą priemonę bus sukuriama kliūtis bendrojoje rinkoje, arba kad ji turi rimtų abejonų dėl to, ar ši priemonė suderinama su Bendrijos teise. Tokiu atveju planuojamos priemonės negalima priimti dar tris mėnesius nuo Komisijos pranešimo.

Jeigu tokio pranešimo negauta, atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija gali priimti planuojamą priemonę, atidžiai atsižvelgdama į visas Komisijos, EERRI arba kitų nacionalinių reguliavimo institucijų pateiktas pastabas.

2. Per 1 dalyje nurodytą trijų mėnesių laikotarpį Komisija, EERRI ir atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija glaudžiai bendradarbiauja siekdamas nustatyti tinkamiausią ir veiksmingiausią priemonę, atsižvelgdamos į 8 straipsnyje nustatytus tikslus, kartu tinkamai atsižvelgdamos į rinkos dalyvių nuomonę ir į poreikį užtikrinti nuoseklios reguliavimo praktikos plėtrą.

3. Per 1 dalyje nurodyto trijų mėnesių laikotarpio pirmąsias šešias savaites EERRI savo narių balsų dauguma priima nuomonę dėl pirmoje dalyje minimo Komisijos pranešimo, nurodo, ar, jos manymu, reikėtų iš dalies pakeisti arba panaikinti planuojamą priemonę, ir, kai tikslinga, pateikia konkrečių pasiūlymų, kaip tai padaryti. Ši nuomonė turi būti pagrįsta ir skelbiama viešai.

4. Jei savo nuomonėje EERRI sutinka su Komisijos pateiktomis rimtomis abejonėmis, ji glaudžiai bendradarbiauja su atitinkama nacionaline reguliavimo institucija, kad būtų nustatyta pati tinkamiausia ir veiksmingiausia priemonė. Prieš baigiantis 1 dalyje nurodytam trijų mėnesių laikotarpiui nacionalinė reguliavimo institucija gali:

a) atidžiai atsižvelgdama į 1 dalyje nurodytą Komisijos pranešimą ir EERRI nuomonę ir patarimus, iš dalies pakeisti arba panaikinti planuojamą priemonę;

b) nekeisti savo planuojamos priemonės.

5. Jei EERRI nesutinka su Komisijos pateiktomis rimtomis abejonėmis arba nuomonės nepateikia, arba jeigu nacionalinė reguliavimo institucija iš dalies pakeičia savo planuojamą priemonę arba jos nepakeičia pagal 4 dalį, Komisija, atidžiai atsižvelgdama į EERRI nuomonę, jei tokios būta, per vieną mėnesį nuo 1 dalyje nurodyto trijų mėnesių laikotarpio pabaigos gali:

a) siekdama šio tikslo priimti rekomendaciją, pagal kurią būtų reikalaujama, kad atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija iš dalies pakeistų arba atsiimtų siūlomą priemonės projektą, pateikiant konkrečių pasiūlymų, ir nurodo šios rekomendacijos priėmimo priežastis, visų pirma tais atvejais, jei EERRI nesutinka su Komisijos pateiktomis rimtomis abejonėmis;

b) priimti sprendimą panaikinti savo išlygas pagal 1 dalį.

6. Per vieną mėnesį nuo Komisijos rekomendacijos priėmimo pagal 5 dalies a punktą arba po jos išlygų panaikinimo pagal 5 dalies b punktą atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija praneša Komisijai ir EERRI apie patvirtintą galutinę priemonę.

Šis laikotarpis gali būti pratęstas, kad nacionalinė reguliavimo institucija, vadovaudamasi 6 straipsnyje nurodyta procedūra, galėtų surengti viešąją konsultaciją.

7. Jeigu nacionalinė reguliavimo institucija, remdamasi pagal 5 dalies a punktą priimta rekomendacija, nusprendžia iš dalies nekeisti planuojamos priemonės arba jos nepanaikinti, ji pateikia pagrįstą paaiškinimą.

8. Nacionalinė reguliavimo institucija gali atsiimti siūlomą priemonės projektą bet kuriuo procedūros etapu.

7b straipsnis

Igyvendinimo nuostatos

1. Surengusi viešąsias konsultacijas bei konsultacijas su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir atidžiai atsižvelgdama į EERRI nuomonę, Komisija gali priimti su 7 straipsniu susijusias rekomendacijas ir (arba) gaires, kuriomis nustatoma pagal 7 straipsnio 3 dalį reikalaujamų pranešimų forma, turinys ir pateiktinos informacijos išsamumas, aplinkybės, kuriomis pranešimo nebūtina pateikti, ir terminų apskaičiavimas.

2. 1 dalyje nurodytos priemonės priimamos taikant 22 straipsnio 2 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą.“;

8. 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Išskyrus tuos atvejus, kai su radijo dažniais susijusiame 9 straipsnyje nurodyta kitaip, valstybės narės atidžiai atsižvelgia į tai, jog yra pageidautina, kad jų reguliavimas technologiniu požiūriu būtų neutralus, ir užtikrina, kad vykdydamos šioje direktyvoje ir specifinėse direktyvose nurodytas užduotis, ypač tas, kuriomis siekiama užtikrinti veiksmingą konkurenciją, to paties principo laikytųsi nacionalinės reguliavimo institucijos.“;

b) 2 dalies a ir b punktai pakeičiami taip:

„a) užtikrindamos, kad paslaugų gavėjai, įskaitant neįgalius, vyresnio amžiaus ir specialių socialinių poreikių turinčius paslaugų gavėjus, galėtų rinktis naudingiausią paslaugą, kainą ir kokybę;

b) užtikrindamos, kad elektroninių ryšių sektoriuje, pirmiausia perduodant turinį, konkurencija nebūtų iškraipoma ar ribojama;“

c) išbraukiamas 2 dalies c punktas;

d) išbraukiamas 3 dalies c punktas;

e) 3 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) bendradarbiaudamos tarpusavyje, su Komisija ir EERRI, kad būtų išplėtotą nuosekli reguliavimo praktika ir nuosekliai taikoma ši direktyva ir specifinės direktyvos.“;

f) 4 dalies e punktas pakeičiamas taip:

„e) tenkindamos specifinių socialinių grupių, ypač neįgalių, vyresnio amžiaus ir turinčių specialių socialinių poreikių paslaugų gavėjų, poreikius;“

g) 4 dalyje įterpiamas šis punktas:

„g) sudarydamos galutiniams paslaugų gavėjams galimybes turėti prieigą prie savo pasirinktos informacijos ir ją platinti, ir naudoti savo pasirinktą programinę įrangą ir paslaugas;“

h) įterpiama ši dalis:

„5. Siekdamos 2, 3 ir 4 dalyse nurodytų politikos tikslų, nacionalinės reguliavimo institucijos taiko objektų, skaidrius, nediskriminacinius ir proporcingus reguliavimo principus, *inter alia*:

- a) skatindamos reguliavimo nuspėjamumą užtikrindamos nuoseklų reguliavimo būdų taikymą atitinkamais persvarstymo laikotarpiais;
- b) užtikrindamos, kad panašiomis aplinkybėmis nebūtų diskriminuojamos elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas teikiančios įmonės;
- c) apsaugodamos vartotojams naudingą konkurenciją ir atitinkamais atvejais skatindamos infrastruktūra pagrįstą konkurenciją;
- d) skatindamos veiksmingas investicijas į naujas bei pagerintas infrastruktūras ir inovacijas, be kita ko, užtikrintų, kad nustatydamos bet kokias prieigos sąlygas jos tinkamai atsižvelgia į investuojančioms įmonėms tenkančią riziką, ir leistų investuotojams ir norintiesiems turėti prieigą sudaryti įvairius bendradarbiavimo susitarimus, kad būtų įvairinama investicijų rizika, bet užtikrinama, kad išsaugoma rinkos konkurencija ir laikomasi nediskriminavimo principo;
- e) deramai atsižvelgdamos į įvairias su konkurencija ir vartotojais susijusias sąlygas įvairiose valstybės narės geografinėse vietovėse;
- f) nustatydamos *ex ante* reguliacinio pobūdžio pareigas tik tais atvejais, kai nėra realios ir tvarios konkurencijos, arba atšaukdamos tokias pareigas, kai tik ši sąlyga įvykdoma.“

9. įterpiamas 8a straipsnis:

„8a straipsnis

Radio spektro politikos strateginis planavimas ir koordinavimas

1. Valstybės narės bendradarbiauja tarpusavyje ir su Komisija vykdydamos radio spektro naudojimo strateginį planavimą, koordinavimą ir derinimą Europos bendrijoje. Šiuo tikslu jos atsižvelgia, *inter alia*, į ES politikos kryptčių ekonominius, saugos, sveikatos, visuomenės interesus, saviraiškos

laivės, kultūrinius, mokslinius, socialinius ir techninius aspektus, taip pat į įvairius radio spektro naudotojų bendruomenių interesus, kad būtų optimizuotas radio spektro naudojimas ir išvengta žalingųjų trukdžių.

2. Bendradarbiaudamos tarp savęs ir su Komisija, valstybės narės remia radio spektro politikos požiūrių derinimą Europos bendrijoje ir atitinkamais atvejais radio spektro, kuris yra būtinas norint sukurti elektroninių ryšių vidaus rinką ir užtikrinti jos veikimą, gavimo bei veiksmingo naudojimo sąlygų suderinimą.

3. Komisija, atidžiai atsižvelgdama į Radio spektro politikos grupės (RSPG), įsteigtos remiantis 2002 m. liepos 26 d. Komisijos sprendimu 2002/622/EB dėl Radio spektro politikos grupės įsteigimo (*), nuomonę, gali teikti Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymus dėl teisės aktų, kuriais nustatomos daugiametės radio spektro politikos programos. Šiose programose nustatomos naudojimosi radio dažnių spektru strateginio planavimo ir derinimo pagal šios direktyvos ir specialiųjų direktyvų nuostatas politikos kryptys ir tikslai.

4. Kai reikia užtikrinti veiksmingą Europos Bendrijos interesus derinimą radio spektro klausimais kompetentingose tarptautinėse organizacijose, Komisija, atidžiai atsižvelgdama į RSPG nuomonę, gali pasiūlyti Europos Parlamentui ir Tarybai bendrus politikos tikslus.

(*) OL L 198, 2002 7 27, p. 49.“;

10. 9 straipsnis pakeičiamas taip:

„9 straipsnis

Elektroninių ryšių paslaugoms skirtų radio dažnių valdymas

1. Deramai atsižvelgdamos į tai, kad radio dažniai yra viešoji gėrybė, turinti svarbią socialinę, kultūrinę ir ekonominę vertę, valstybės narės pagal 8 ir 8a straipsnius savo teritorijoje užtikrina veiksmingą elektroninių ryšių paslaugoms teikti skirtų radio dažnių valdymą. Jos užtikrina, kad kompetentingos nacionalinės institucijos skirstytų elektroninių ryšių paslaugoms naudojamą spektrą ir suteiktų bendrąsias arba individualias teises naudoti tokius radio dažnius remdamosi objektyviais, skaidriais, nediskriminuojančiais ir proporcingais kriterijais.

Igyvendindamos šio straipsnio nuostatas valstybės narės turi laikytis atitinkamų tarptautinių susitarimų, įskaitant ITU radio ryšio reglamentą, ir gali atsižvelgti į viešosios tvarkos sumetimus.

2. Valstybės narės, atsižvelgdamos į tai, kad radijo dažnius reikia efektyviai ir veiksmingai naudoti, taip pat siekiant naudoti vartotojams, pavyzdžiui, masto ekonomijos ir paslaugų sąveikumo, stengiasi radijo dažnių naudojimą derinti visoje Bendrijoje. Tai darydamos jos veikia laikydamosi 8a straipsnio ir Sprendimo Nr. 676/2002/EB (Radijo spektro sprendimas).

3. Išskyrus atvejus, kai antroje pastraipoje numatyta kitaip, valstybės narės užtikrina, kad visų rūšių radijo ryšio tinklo ir bevielės prieigos technologijos galėtų būti naudojamos radijo dažnių juostose, kurios, kaip turi būti paskelbta jų nacionaliniame dažnių paskirstymo plane laikantis Bendrijos teisės aktų nuostatų, gali būti naudojamos elektroninių ryšių paslaugoms.

Tačiau valstybės narės atskiriems radijo ryšio tinklams ar bevielio prisijungimo technologijos rūšims, naudojamoms elektroninių ryšių paslaugoms, gali pritaikyti proporcingus ir nediskriminuojančius apribojimus, jei būtina:

- a) išvengti žalingųjų trukdžių,
- b) apsaugoti visuomenės sveikatą nuo elektromagnetinių laukų poveikio,
- c) užtikrinti techninę paslaugos kokybę,
- d) užtikrinti kuo didesnę radijo dažnių pasidalomąjį naudojimą,
- e) užtikrinti veiksmingą spektro naudojimą;
- f) pasiekti bendrojo intereso tikslą pagal 4 dalį.

4. Išskyrus atvejus, kai antroje pastraipoje numatyta kitaip, valstybės narės užtikrina, kad visų rūšių elektroninių ryšių paslaugos galėtų būti teikiamos radijo dažnių juostose, kurios, kaip turi būti paskelbta jų nacionaliniame dažnių paskirstymo plane laikantis Bendrijos teisės aktų nuostatų, gali būti naudojamos elektroninių ryšių paslaugoms. Tačiau valstybės narės gali numatyti proporcingus ir nediskriminacinius teikiamų elektroninių ryšių paslaugų rūšių apribojimus, įskaitant, prireikus, Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos radijo ryšio reglamentų reikalavimų patenkinimą.

Priemonės, pagal kurias reikalaujama, kad elektroninių ryšių paslauga būtų teikiama konkrečioje elektroninių ryšių paslaugoms skirtose juostose, turi būti pagrindžiamos būtinybe užtikrinti valstybių narių pagal Bendrijos teisę nustatyto bendrojo intereso tikslui pasiekti, pavyzdžiui vienas iš toliau išvardytų tikslų, tačiau jais neapsiribojant:

- a) gyvybės apsauga,
- b) socialinės, regioninės ar teritorinės sanglaudos skatinimas,

- c) neveiksmingo radijo dažnių naudojimo išvengimas arba
- d) kultūrinės bei kalbų įvairovės ir žiniasklaidos pluralizmo skatinimas, pavyzdžiui, teikiant radijo ir televizijos transliavimo paslaugas.

Priemonė, pagal kurią draudžiama teikti kitas elektroninių ryšių paslaugas konkrečioje juostoje, gali būti numatyta tik tuomet, jei ją galima pagrįsti poreikiu teikti gyvybės apsaugos paslaugas. Valstybės narės taip pat gali išskirtiniais atvejais išplėsti tokios priemonės taikymą, kad būtų įvykdyti kiti valstybių narių pagal Bendrijos teisę nustatyti visuotinės svarbos tikslai.

5. Valstybės narės reguliariai peržiūri, ar 3 ir 4 dalyje nurodyti apribojimai yra būtini, ir viešai skelbia šių peržiūrų rezultatus.

6. 3 ir 4 dalys taikomos elektroninio ryšio paslaugoms teikti skirtam spektrui, bendrosioms bei individualioms teisėms naudoti radijo dažnius, suteiktoms nuo 2011 m. gegužės 25 d.

Iki 2011 m. gegužės 25 d. jau paskirstytam spektrui, galiojančioms bendrosioms ir individualioms naudojimo teisėms taikomas 9a straipsnis.

7. „Nepažeidžiant specifinių direktyvų nuostatų ir atsižvelgiant į atitinkamas nacionalines aplinkybes, valstybės narės gali nustatyti taisykles, kad būtų išvengta spektro kaupimo, visų pirma naudojimo teisių turėtojams nustatyti griežtus faktinio naudojimosi teisėmis terminus ir taikyti sankcijas, įskaitant finansines baudas arba teisių panaikinimą tais atvejais, kai nesilaikoma tų terminų. Šios taisyklės nustatomos ir taikomos proporcingai, nediskriminuojant ir skaidriai.

11. Įterpiami šie straipsniai:

„9a straipsnis

Galiojančių teisių apribojimų peržiūra

1. Penkerius metus nuo 2011 m. gegužės 25 d. valstybės narės gali leisti radijo dažnių naudojimo teisių turėtojams, kuriems jos buvo suteiktos iki tos datos ir galios ne trumpiau kaip penkerius metus nuo tos datos, pateikti kompetentingai nacionalinei institucijai paraišką dėl tų teisių apribojimo pakartotinio įvertinimo pagal 9 straipsnio 3 ir 4 dalis.

Prieš priimdama sprendimą, kompetentinga nacionalinė reguliavimo institucija praneša teisių turėtojui apie pakartotinį apribojimų įvertinimą, nurodydama teisių apimtį po pakartotinio įvertinimo, ir leidžia jam per pagrįstą laikotarpį atsiimti paraišką.

Jeigu teisių turėtojas atsiima paraišką, teisės nesikeičia iki galiojimo pabaigos arba iki penkerių metų laikotarpio pabaigos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė.

2. Pasibaigus 1 dalyje nurodytam penkerių metų laikotarpiui, valstybės narės imasi visų tinkamų priemonių, kad užtikrintų, jog 9 straipsnio 3 ir 4 dalys būtų taikomos visoms likusioms bendrosioms ar individualioms naudojimo teisėms ir elektroninėms ryšio paslaugoms skirto spektro paskyrimams, kurie galiojo 2011 m. gegužės 25 d.

3. Taikydamos šį straipsnį valstybės narės imasi tinkamų priemonių sąžiningai konkurencijai skatinti.

4. Priemonės, priimtose taikant šį straipsnį nesuteikia naujos naudojimo teisės todėl joms netaikomos atitinkamos Direktyvos 2002/20/EB (Leidimų direktyva) 5 straipsnio 2 dalies nuostatos.

9b straipsnis

Individualių radijo dažnių naudojimo teisių perdavimas ar nuoma

1. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, laikydamosi nacionalinių radijo dažnių naudojimo teisių sąlygų, pagal nacionalines procedūras galėtų kitoms įmonėms perduoti arba išnuomoti individualias radijo dažnių naudojimo teises juostose, kuriose tai daryti numatyta pagal 3 dalį priimtose įgyvendinimo priemonėse.

Valstybės narės gali numatyti, kad pagal valstybių narių įstatymuose nustatytas procedūras įmonės kitoms įmonėms perduotų arba išnuomotų kitų radijo dažnių juostų individualias radijo dažnių naudojimo teises.

Individualioms radijo dažnių naudojimo teisėms nustatytos sąlygos po šių teisių perdavimo arba nuomos nesikeičia, išskyrus atvejus, kai nacionalinė kompetentinga institucija nustato kitaip.

Valstybės narės taip pat gali nuspręsti, kad šios dalies nuostatos gali būti netaikomos tais atvejais, jei individualios radijo dažnių naudojimo teisės įmonei iš pradžių suteiktos nemokamai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad apie įmonės ketinimą perduoti teises naudoti radijo dažnius, taip pat apie faktinį jų perdavimą, pagal nacionalines procedūras būtų pranešta kompetentingai nacionalinei institucijai, atsakingai už individualių naudojimo teisių suteikimą, ir kad apie tai būtų paskelbta viešai. Jeigu radijo dažnio naudojimas buvo suderintas taikant Sprendimą Nr. 676/2002/EB (Sprendimą dėl radijo spektro) arba kitas Bendrijos priemones, toks perdavimas turi atitikti tokį suderintą naudojimą.

3. Komisija gali partvirtinti atitinkamų įgyvendinamųjų priemonių, kad būtų nustatytos dažnių juostos, kurių radijo dažnių naudojimo teisės įmonės gali perleisti arba išnuomoti vienos kitoms. Šios priemonės neapima dažnių, kurie naudojami transliavimui.

Techninės įgyvendinamosios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, tvirtinamos laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.“;

12. 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos kontroliuotų visų nacionalinių numeracijos išteklių naudojimo teisių suteikimą ir nacionalinių numeracijos planų valdymą. Valstybės narės užtikrina, kad visoms viešai prieinamoms elektroninių ryšių paslaugoms būtų teikiama pakankamai numerių ir numerių intervalų. Nacionalinės reguliavimo institucijos nustato nacionalinių numeracijos išteklių naudojimo teisių suteikimo objektyvią, skaidrią ir nediskriminacinę tvarką.

2. Nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina, kad nacionaliniai numeracijos planai ir procedūros būtų taikomi vienodai visiems viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams. Svarbiausia valstybės narės užtikrina, kad įmonė, kuriai buvo suteikta teisė naudotis numerių intervalu, nediskriminuotų kitų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų nustatydamą numerių seką, kuriomis pasiekiamos jų paslaugos.“;

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Valstybės narės remia konkrečių numerių ar numeracijos intervalų suderinimą Bendrijoje, jei tuo kartu skatinamas vidaus rinkos veikimas ir visoje Europoje teikiamų paslaugų plėtojimas. Komisija gali šiuo klausimu imtis atitinkamų techninių įgyvendinamųjų priemonių.

Šios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, patvirtinamos laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.“;

13. 11 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies trečia įtrauka pakeičiama taip:

„— nedelsdama ir be jokios diskriminacijos veiktų laikydamosi paprastos, veiksmingos, skaidrios ir viešai prieinamos tvarkos ir bet kuriuo atveju priimtų sprendimą per šešis mėnesius nuo paraiškos pateikimo, išskyrus ekspropriacijos atvejus, ir“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai viešosioms ar vietinės valdžios institucijoms nuosavybės teise priklauso ar jos kontroliuoja įmonės, teikiančias viešuosius elektroninių ryšių tinklus ir (arba) viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas, 1 dalyje nurodytą teisių suteikimo funkciją ir su nuosavybe ar kontrole susijusį veiklą būtų veiksmingai struktūriškai atskirtos.“;

14. 12 straipsnis pakeičiamas taip:

„12 straipsnis

Elektroninių ryšių tinklų teikėjų bendra vieta ir bendras tinklo komponentų ir su jais susijusių įrenginių naudojimas

1. Kai elektroninių ryšių tinklus teikianti įmonė pagal nacionalinius įstatymus turi teisę įrengti įrenginius valstybinėje ar privačioje nuosavybėje, virš jos ar po ja, arba gali pasinaudoti nuosavybės eksproprijavimo ar naudojimo tvarka, nacionalinės reguliavimo institucijos, visiškai atsižvelgdamos į proporcingumo principą, turi galimybę nustatyti, kad tokie įrenginiai ar nuosavybė, įskaitant, *inter alia*, pastatus ar įėjimus į pastatus, pastatų elektros laidų sistemas, stiebus, antenas, bokštus ir kitas atramines konstrukcijas, kanalus, vamzdynus, šulinius, skirstymo spintas, būtų naudojami bendrai.

2. Valstybės narės gali reikalauti, kad 1 dalyje nurodyti teisių turėtojai bendrai naudotųsi įrenginiais ar nuosavybe (įskaitant fizinę bendrą vietą) arba imtųsi priemonių viešųjų darbų koordinavimui palengvinti, kad būtų apsaugota aplinka, visuomenės sveikata, užtikrintas visuomenės saugumas arba kad būtų atsižvelgiama į miesto ir šalies planavimo tikslus ir tik po tinkamo viešųjų konsultacijų laikotarpio, per kurį visoms suinteresuotosioms šalims suteikiama galimybė pareikšti nuomonę. Į tokius bendro naudojimo ar koordinavimo susitarimus gali būti įtrauktos taisyklės dėl įrenginių ar nuosavybės bendro naudojimo sąnaudų pasidalijimo.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėms reguliavimo institucijoms taip pat būtų suteikti įgaliojimai po tinkamo viešųjų konsultacijų laikotarpio, per kurį visoms suinteresuotosioms šalims suteikiama galimybė pareikšti nuomonę, nustatyti 1 dalyje nurodytiems teisių turėtojams ir (arba) pastatų elektros laidų sistemų savininkams įpareigojimus bendrai naudotis šiomis sistemomis pastatų viduje arba iki pirmojo koncentracijos arba skirstymo taško, jei jis yra pastato išorėje, tais atvejais, jei naujos tokios pačios infrastruktūros kūrimas ekonominiu požiūriu neveiksmingas arba fiziškai nepraktiškas. Į tokius bendro naudojimo ir koordinavimo susitarimus gali būti įtrauktos įrenginių ar nuosavybės bendro naudojimo sąnaudų, kurios prirėkus koreguojamos atsižvelgiant į riziką, pasidalijimo taisyklės.

4. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos galėtų reikalauti, jog įmonės teiktų būtiną informaciją, jei kompetentingos institucijos to prašo, kad šios institucijos kartu su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis galėtų nustatyti 1 dalyje nurodytų įrenginių pobūdžio, prieinamumo bei geografinės buvimo vietos išsamų sąrašą ir pateiktų jį suinteresuotosioms šalims.

5. Pagal šį straipsnį nacionalinių reguliavimo institucijų taikomos priemonės turi būti objektyvios, skaidrios, nediskriminacinės ir proporcingos. Jei įmanoma, šios priemonės turi būti įgyvendinamos derinant su vietos valdžios institucijomis.“;

15. Įterpiamas šis skyrius:

„IIIa SKYRIUS

TINKLŲ IR PASLAUGŲ SAUGUMAS IR VIENTISUMAS

13a straipsnis

Saugumas ir vientisumas

1. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus ar viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas, imtųsi tinkamų techninių ir organizacinių priemonių teikiamų tinklų ir paslaugų saugumui kylančios rizikos tinkamam valdymui užtikrinti. Atsižvelgiant į naujausius technikos laimėjimus, šiomis priemonėmis užtikrinamas saugumo lygis, atitinkantis atsiradusią riziką. Visų pirma imamasi priemonių siekiant užkirsti kelią su saugumu susijusiems incidentams arba sumažinti jų poveikį paslaugų gavėjams ir sujungtiems tinklams.

2. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus, imtųsi visų tinkamų priemonių savo tinklų vientisumui garantuoti, ir tokiu būdu užtikrintų šiais tinklais teikiamų paslaugų nepertraukiamumą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus ar viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas, praneštų kompetentingai nacionalinei reguliavimo institucijai apie saugumo ar vientisumo pažeidimus, kurie turėjo didelės įtakos tinklų veikimui arba paslaugų teikimui.

Prirėkus atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija praneša kitų valstybių narių nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūrai (ENISA). Atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija gali informuoti visuomenę arba reikalauti, kad tai padarytų įmonės, jei ji nustato, kad pažeidimo atskleidimas atitinka visuomenės interesus.

Kartą per metus atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija pateikia Komisijai ir ENISA apibendrintą pagal šią dalį gautų pranešimų ir įvykdytų veiksmų ataskaitą.

4. Komisija, atidžiai atsižvelgdama į ENISA nuomonę, gali patvirtinti tinkamas technines įgyvendinamąsias priemones, kad suderintų 1, 2 ir 3 dalyse nurodytas priemones, įskaitant priemones, kuriomis apibūrinamos aplinkybės, forma ir procedūros, taikomos nustatant pranešimo reikalavimus. Šios techninės įgyvendinamosios priemonės bus kuo labiau grindžiamos Europos ir tarptautiniais standartais ir nekliudo valstybėms narėms patvirtinti papildomus reikalavimus siekiant 1 ir 2 dalyse nurodytų tikslų.

Šios įgyvendinamosios priemonės, skirtos šios direktyvos esminėms nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, patvirtinamos laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

13b straipsnis

Įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų įgaliojimą duoti privalomus nurodymus, įskaitant ir tuos, kurie susiję su įgyvendinimo terminu, įmonėms, teikiančioms viešuosius ryšių tinklus arba viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas, tam, kad būtų įgyvendintas 13a straipsnis.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų įgaliojimą reikalauti, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus arba viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas:

- a) teiktų informaciją, reikalingą paslaugų ir tinklų saugumui ir (arba) vientisumui įvertinti, įskaitant dokumentus, susijusius su jų saugumo politika ir
- b) leistų kvalifikuotai nepriklausomai įstaigai arba kompetentingai nacionalinei institucijai atlikti jų saugumo auditą ir pateiktų šio audito rezultatus nacionalinei reguliavimo institucijai. Audito išlaidas apmoka įmonė.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų visus reikalingus įgaliojimus tirti nurodymų nesilaikymo atvejus, taip pat atvejus, susijusius su nesilaikymo poveikiu tinklų saugumui ir vientisumui.

4. Šios nuostatos nepažeidžia šios direktyvos 3 straipsnio.“;

16. 14 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Kai įmonė turi didelę įtaką tam tikroje rinkoje (pirminėje rinkoje), gali būti laikoma, kad ji turi didelę įtaką rinkoje ir glaudžiai susijusioje rinkoje (antrinėje rinkoje), jei tų dviejų rinkų ryšiai yra tokie, kad įtaka pirminėje rinkoje daro poveikį jos įtakai antrinėje rinkoje ir taip dar labiau sustiprėja įmonės įtaka rinkoje. Todėl priemonės padėčiai ištaisyti, kuriomis siekiama užkirsti kelią tokiam įtakos sustiprėjimui, gali būti taikomos antrinėje rinkoje pagal Direktyvos 2002/19/EB (toliau – Prieigos direktyva) 9, 10, 11 ir 13 straipsnius, o tais atvejais, kai paaiškėja, jog tokios priemonės yra nepakankamos, priemonės padėčiai ištaisyti gali būti taikomos pagal Direktyvos 2002/22/EB (toliau – Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį.“;

17. 15 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) Antraštė pakeičiama taip:

„Rinkų nustatymo ir apibrėžimo procedūra“;

- b) 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„1. Po viešųjų konsultacijų, įskaitant konsultacijas su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, bei atidžiai atsižvelgdama į EERRI nuomonę, Komisija, laikydamasi 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, priima rekomendaciją dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų (toliau – rekomendacija). Rekomendacijoje bus nurodytos tos elektroninių ryšių sektoriaus produktų ir paslaugų rinkos, kurių charakteristikos pagrįstai leidžia joms taikyti specifinėse direktyvose nurodytus reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimus, jų netaikant rinkoms, kurios konkrečiais atvejais gali būti apibrėžtos pagal konkurencijos teisę. Komisija rinkas apibrėžia pagal konkurencijos teisės principus.“;

- c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Atidžiai atsižvelgdamos į rekomendaciją ir gaires, nacionalinės reguliavimo institucijos pagal nacionalines aplinkybes ir konkurencijos teisės principus apibrėžia atitinkamas rinkas, pirmiausia atitinkamas geografinės rinkos savo teritorijoje. Prieš apibrėždamos rinkas, kurios skiriasi nuo rekomendacijoje apibrėžtų rinkų, nacionalinės reguliavimo institucijos laikosi 6 ir 7 straipsniuose nurodytos tvarkos.“;

- d) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Pasikonsultavusi, įskaitant konsultacijas su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, Komisija, atidžiai atsižvelgdama į EERRI nuomonę ir laikydamasi 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu gali priimti sprendimą, nustatantį transnacionalines rinkas.“;

18. 16 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Nacionalinės reguliavimo institucijos atlieka atitinkamų rinkų tyrimą, atsižvelgdamos į rekomendacijoje nustatytas rinkas ir atidžiai atsižvelgdamos į gaires. Valstybės narės užtikrina, kad šis tyrimas atitinkamai atvejais būtų atliekamas kartu su nacionalinėmis konkurencijos institucijomis.

2. Tais atvejais, kai pagal šio straipsnio 3 ar 4 dalis, Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį arba pagal Direktyvos 2002/19/EB (Priegigos direktyva) 8 straipsnį reikalaujama, kad nacionalinė reguliavimo institucija nustatytų, ar įmonėms reikia skirti, palikti galioti, pakeisti ar panaikinti įpareigojimus, ji, remdamasi šio straipsnio 1 dalyje nurodytu tyrimu, turi nustatyti, ar konkurencija atitinkamoje rinkoje yra veiksminga.“;

b) 4, 5 ir 6 dalys pakeičiamos taip:

„4. Jei nacionalinė reguliavimo institucija nustato, kad atitinkamoje rinkoje nėra veiksmingos konkurencijos, ji pagal 14 straipsnį nustato įmones, atskirai arba kartu su kitomis įmonėmis turinčias didelę įtaką toje rinkoje, ir nacionalinė reguliavimo institucija joms nustato atitinkamus konkrečius šio straipsnio 2 dalyje minėtus reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimus, arba jei jie jau nustatyti, juos palieka galioti ar iš dalies pakeičia.

5. 15 straipsnio 4 dalyje minimame sprendime minėtų transnacionalinių rinkų atveju rinkos tyrimą atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos atlieka kartu, atidžiai atsižvelgdamos į gaires, ir bendrai sprendžia, ar pradėti taikyti, palikti galioti, keisti ar panaikinti šio straipsnio 2 dalyje minėtus reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimus.

6. Pagal šio straipsnio 3 ir 4 dalis taikant priemones laikomasi 6 ir 7 straipsniuose nurodytos tvarkos. Nacionalinės reguliavimo institucijos atlieka atitinkamos rinkos tyrimą ir praneša apie atitinkamą planuojamą priemonę pagal 7 straipsnį:

a) per trejus metus nuo ankstesnės su šia rinka susijusios priemonės patvirtinimo. Tačiau išimtiniais atvejais šis laikotarpis gali būti pratęstas ne daugiau negu trejais papildomais metais, jei nacionalinė reguliavimo institucija Komisijai praneša apie siūlomo pratęsimo priežastis, o Komisija per vieną mėnesį nuo pranešimo apie pratęsimą nepareiškia prieštaravimų;

b) tų rinkų, apie kurias anksčiau nebuvo pranešta Komisijai, atveju – per dvejus metus po patikslintos rekomendacijos dėl atitinkamų rinkų priėmimo arba

c) naujųjų valstybių narių, kurios įstojo į Sąjungą, atveju – per dvejus metus po jų įstojimo.“;

c) pridedama ši dalis:

„7. Jeigu nacionalinė reguliavimo institucija nepabaiigia rekomendacijoje nurodytos atitinkamos rinkos tyrimo per 6 dalyje nustatytą terminą, EERRI, esant prašymui, padeda atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai pabaigti konkrečios rinkos tyrimą ir nustatyti taikytinus konkrečius įpareigojimus. Gavusi pagalbą, atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija per šešis mėnesius praneša Komisijai apie planuojamą priemonę pagal 7 straipsnį.“;

19. 17 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies pirmajame sakinyje žodis „standartų“ pakeičiamas žodžiais „neprivalomų standartų“;

b) 2 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Jei tokių standartų ir (arba) specifikacijų nėra, valstybės narės skatina įgyvendinti Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (angl. ITU), Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencijos (angl. CEPT), Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) ir Tarptautinės elektrotechnikos komisijos (angl. IEC) priimtus tarptautinius standartus ir rekomendacijas.“;

c) 4 ir 5 dalys pakeičiamos taip:

„4. Tais atvejais, kai Komisija ketina tam tikrų standartų ir (arba) specifikacijų įgyvendinimą padaryti privalomą, ji apie tai paskelbia pranešimą Europos Sąjungos Oficialiajame leidinyje ir paragina visas suinteresuotas šalis viešai pareikšti pastabas. Komisija imasi tinkamų įgyvendinamųjų priemonių ir atitinkamų standartų įgyvendinimą paskelbia privalomą, o Europos Sąjungos Oficialiajame leidinyje skelbiamame standartų ir (arba) specifikacijų sąrašą juos pavadina privalomaisiais standartais.

5. Kai Komisija mano, kad 1 dalyje minėti standartai ir (arba) specifikacijos nebeprisideda prie suderinto elektroninių ryšių paslaugų teikimo arba kad jie nebetenkina vartotojų poreikių ar kliudo technologijų plėtočiai, Komisija, laikydamasi 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros, išbraukia juos iš 1 dalyje minėto standartų ir (arba) specifikacijų sąrašo.“;

d) 6 dalyje žodžiai „22 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka išbraukia juos iš 1 dalyje minėto standartų ir (arba) specifikacijų sąrašo“ pakeičiami žodžiais „imasi atitinkamų įgyvendinimo priemonių ir iš 1 dalyje minėto standartų ir (arba) specifikacijų sąrašo šiuos standartus ir (arba) specifikacijas išbraukia“;

e) Įterpiama ši 6a dalis:

„6a. 4 ir 6 dalyje nurodytos įgyvendinamosios priemonės, skirtos neesminėms šios direktyvos nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, priimamos taikant 22 straipsnio 3 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.“;

20. 18 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalyje įterpiamas šis c punktas:

„c) teikėjus, teikiančius skaitmeninės televizijos paslaugas ir įrangą, bendradarbiauti teikiant neįgaliems galutiniams paslaugų gavėjams sąveikias televizijos paslaugas.“;

b) 3 dalis išbraukiama;

21. 19 straipsnis pakeičiamas taip:

„19 straipsnis

Suderinimo procedūros

1. Nepažeidžiant šios direktyvos 9 straipsnio ir Direktyvos 2002/20/EB (toliau – Leidimų direktyva) 6 ir 8 straipsnių, jei Komisija nustato, kad nacionalinės reguliavimo institucijos skirtingai atlieka šioje direktyvoje ir specialiosiose direktyvose nurodytas reguliavimo užduotis ir dėl to gali kilti kliūčių vidaus rinkai, Komisija, atidžiai atsižvelgdama į EERRI nuomonę, gali priimti rekomendaciją arba sprendimą dėl suderinto šios direktyvos ir specialiųjų direktyvų nuostatų taikymo tam, kad būtų įgyvendinami 8 straipsnyje išdėstyti tikslai.

2. Priimdama rekomendaciją pagal 1 dalį, Komisija laikosi 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos patiriamosios procedūros.

Valstybės narės užtikrina, kad atlikdamos užduotis nacionalinės reguliavimo institucijos atidžiai atsižvelgtų į šias rekomendacijas. Jei nacionalinė reguliavimo institucija nusprendžia rekomendacijos nesilaikyti, ji apie tai praneša Komisijai pagrįsdama savo poziciją.

3. Pagal 1 dalį priimti sprendimai gali apimti tik suderinto arba koordinuoto metodo, kuris taikomas sprendžiant toliau išvardytus klausimus, nustatymą:

a) tais atvejais, kai nacionalinės reguliavimo institucijos, taikydamos 15 ir 16 straipsnių nuostatas ir reguliuodamos elektroninių ryšių rinkas, nenuosekliai taiko bendruosius reguliavimo metodus, taigi kyla kliūčių vidaus rinkai. Šie sprendimai nėra susiję su nacionalinių reguliavimo institucijų specialiaisiais pranešimais pagal 7a straipsnį.

Tokiu atveju Komisija pateikia sprendimo projektą tik:

— praėjus mažiausiai dviem metams po Komisijos rekomendacijos, skirtos tai pačiai problemai spręsti, priėmimo, ir

— atidžiai atsižvelgdama į EERRI nuomonę dėl tokio sprendimo priėmimo tvarkos, kurią, Komisijos paprašyta, EERRI pateikia per 3 mėn.;

b) numeracijos, įskaitant numerių intervalus, numerių ir identifikatorių perkėlimo, numerių ir adresų transliavimo sistemų ir prieigos prie 112 skubios pagalbos iškvietimo tarnybų klausimus.

4. 1 dalyje minėtas sprendimas, kuriuo siekiama iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, priimamas taikant 22 straipsnio 3 dalyje nustatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

5. EERRI gali savo iniciatyva patarti Komisijai, ar turėtų būti patvirtinta priemonė pagal 1 dalį.“;

22. 20 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Tais atvejais, kai dėl galiojančių įpareigojimų pagal šią direktyvą ar specialiąsias direktyvas tarp įmonių, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas valstybėje narėje arba tarp tokių įmonių ir kitų įmonių valstybėje narėje, kurios naudojasi panaudos prievolėmis ir (arba) tarpusavio sąsaja pagal šią direktyvą ar specialiąją direktyvą, kyla ginčas, atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija bet kurios ginčo šalies prašymu ir nepažeisdama 2 dalies nuostatų priima sprendimą, įpareigojantį išspręsti ginčą per kuo trumpesnę laiką, bet kuriuo atveju per keturis mėnesius, išskyrus ypatingas aplinkybes. Atitinkama valstybė narė reikalauja, kad visos šalys visapusiškai bendradarbiautų su nacionaline reguliavimo institucija.“;

23. 21 straipsnis pakeičiamas taip:

„21 straipsnis

Tarpvalstybinių ginčų sprendimas

1. Jei tarp šalių skirtingose valstybėse narėse kyla ginčas dėl šios direktyvos ar specifinių direktyvų, ir kai ginčas priklauso kelių valstybių narių nacionalinių reguliavimo institucijų kompetencijai, taikomos šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatos.

2. Ginčą atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms spręsti gali pateikti bet kuri šalis. Kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos koordinuoja savo pastangas ir turi teisę konsultuotis su EERRI, kad ginčas būtų išspręstas darniai pagal 8 straipsnyje išdėstytus tikslus.

Bet kokie įpareigojimai, kuriuos įmonėms taiko nacionalinės reguliavimo institucijos, sprendžiant ginčus atitinka šią direktyvą ir specifines direktyvas.

Nacionalinės reguliavimo institucijos, kurios yra kompetentingos spręsti tokį ginčą, gali paprašyti EERRI priimti nuomonę dėl veiksmų, kurių turi būti imtasi pagal Pagrindų direktyvos ir (arba) specialiųjų direktyvų nuostatas ginčui išspręsti.

Jeigu toks prašymas pateikiamas EERRI, visos nacionalinės reguliavimo institucijos, kurios yra kompetentingos spręsti bet kurį ginčo aspektą, prieš imdamosi veiksmų ginčui išspręsti, laukia, kol EERRI priims nuomonę. Tai neapriboja nacionalinių reguliavimo institucijų galimybės prireikus imtis skubių priemonių.

Bet kokie ginčą sprendžiančios nacionalinės reguliavimo institucijos įmonei nustatyti įpareigojimai turi atitikti šios direktyvos arba specialiųjų direktyvų nuostatas, o juos nustatant atidžiai atsižvelgiama į EERRI priimtą nuomonę.

3. Valstybės narės gali numatyti galimybę kompetentingoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms kartu atsiskaityti spręsti ginčą, kai veikia kiti mechanizmai, įskaitant tarpininkavimą, kurie geriau ir laiku pagal 8 straipsnio nuostatas išspręstų ginčą.

Apie tai jos nedelsdamos praneša šalims. Jei per keturis mėnesius ginčas neišsprendžiamas ir nukentėjusioji šalis jo neperduoda teismui, nacionalinės reguliavimo institucijos bet kurios šalies prašymu koordinuoja savo pastangas ginčą išspręsti pagal 8 straipsnio nuostatas ir atidžiai atsižvelgdamos į EERRI priimtą nuomonę.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka netrukdo bet kuriai šaliai pateikti ieškinį.“;

24. Įterpiamas šis 21a straipsnis:

„21a straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų už nacionalinių nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva ir specifinėmis direktyvomis, pažeidimus, ir imasi visų būtinų priemonių jų įgyvendinimui užtikrinti. Numatytos sankcijos turi būti tinkamos, veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės praneša apie šias nuostatas Komisijai vėliausiai iki 2011 m. gegužės 25 d. ir nedelsdamos praneša jai apie visus vėlesnius tų nuostatų pakeitimus.“;

25. 22 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.“;

b) 4 dalis išbraukiama;

26. 27 straipsnis išbraukiamas;

27. I priedas išbraukiamas;

28. II priedas pakeičiamas taip:

„II PRIEDAS

Kriterijai, kuriuos turi taikyti nacionalinės reguliavimo institucijos, vertindamos bendrą dominuojančią padėtį pagal 14 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą.

Laikoma, kad dviejų ar daugiau įmonių bendra padėtis yra dominuojanti, kaip apibrėžta 14 straipsnyje, jei, net ir nesant tarp jų struktūrinių ar kitokių ryšių, jos veikia rinkoje, kurioje nėra veiksmingos konkurencijos ir kurioje nėra vienos įmonės, turinčios didelę įtaką rinkai. Remiantis galiojančiais Bendrijos teisės aktais ir Europos Bendrijų Teisingumo Teismo praktika bendros dominuojančios padėties klausimu, tokia padėtis greičiausiai susidarytų koncentruotoje rinkoje, kuriai būdingos tam tikros savybės, iš kurių elektroninių ryšių srityje labiausiai būtų tikėtinos šios:

- mažas paklausos elastingumas,
- panašios rinkos dalys,
- didelės teisinės ir ekonominės patekimo į rinką kliūtys,
- vertikalioji integracija ir kolektyvinis atsisakymas vykdyti tiekimą,
- kompensuojamos perkamosios galios nebuvimas,
- potencialios konkurencijos nebuvimas.

Čia pateiktas sąrašas yra orientacinis ir nėra baigtinis, o kriterijai nėra išsamūs. Sąrašas tik iliustruoja, kokius įrodymus galima naudoti teigiant, kad egzistuoja bendra dominuojanti padėtis.“

2 straipsnis

Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyvos) pakeitimai

Direktyva 2002/19/EB iš dalies keičiama taip:

1. 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) „panauda“ – įmonės teisė naudotis kitos įmonės įrenginiais ir (arba) paslaugomis apibrėžtomis sąlygomis išskirtiniu ar neišskirtiniu pagrindu elektroninių ryšių paslaugoms, informacinės visuomenės paslaugoms teikti, be kita ko, tais atvejais, kai jomis naudojamosi siekiant teikti informacinės visuomenės paslaugas arba transliacijų turinio paslaugas. Ji apima, *inter alia*, teisę naudotis tinklo elementais ir susijusiais įrenginiais, kurie gali sujungti įrangą fiksuoto ir nefiksuoto ryšio priemonėmis (pirmiausia – tai teisė naudotis vietos linija ir įrenginiais bei paslaugomis, būtinomis elektroninių ryšių paslaugoms vietos linija teikti); teisę naudotis fizine infrastruktūra, įskaitant pastatus, kabelių kanalus ir stiebus; teisę naudotis atitinkamomis programinės įrangos sistemomis, įskaitant veiklos palaikymo sistemas; teisę naudotis informacijos sistemomis ar duomenų bazėmis, skirtomis išankstinių užsakymų, teikimo, užsakymo, priežiūros ir remonto prašymų bei sąskaitų rengimui; teisę naudotis numerių susiejimo ar lygiavertės funkcijas atliekančiomis sistemomis; teisę naudotis fiksuotojo ir judriojo ryšio tinklais, visų pirma tarp tinklinio ryšio paslaugoms teikti; teisę naudotis kontroliuojamo prisijungimo sistemomis skaitmeninės televizijos paslaugoms teikti; ir teisę naudotis virtualaus tinklo paslaugomis.“;

b) e punktas pakeičiamas taip:

„e) „vietinė linija“ – fizinė linija, jungianti tinklo galinį tašką su viešojo fiksuoto elektroninio ryšio tinklo skirstomuoju stovu ar ekvivalentinius įrenginius.“;

2. 4 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Siekiant užtikrinti paslaugų teikimą ir sąveiką visoje Bendrijoje, viešųjų ryšių tinklų operatoriai turi teisę, o, gavę kitų pagal Direktyvos 2002/20/EB (Leidimų direktyva) 4 straipsnį taip pat įgaliotų įmonių prašymą, yra įpareigoti derėtis dėl tarpusavio sujungimo viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugoms teikti. Operatoriai kitoms įmonėms panaudą ir sujungimą teikia tokiomis sąlygomis, kurios atitinka nacionalinės reguliavimo institucijos jiems nustatytus įpareigojimus pagal 5–8 straipsnius“;

3. 5 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies pakeičiama taip:

i) pirma pastraipa pakeičiama taip:

„1. Nacionalinės reguliavimo institucijos, siekdamos Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 8 straipsnyje išdėstytų tikslų, skatina ir atitinkamais atvejais užtikrina pagal šios direktyvos nuostatas pakankamą panaudą ir sujungimą bei paslaugų sąveiką, vykdydamos savo pareigas taip, kad būtų skatinamas veiklos efektyvumas, tvari konkurencija, veiksmingos investicijos ir inovacijos ir kuo didesnė nauda galutiniams paslaugų gavėjams.“;

ii) įterpiamas šis punktas:

„ab) pateisinamais atvejais ir tokiu mastu, koks būtinas, įpareigojimus įmonėms, kurios kontroliuoja prieigą prie galutinių paslaugų gavėjų, kad jos galėtų teikti sąveikiąsias paslaugas.“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Pagal 1 dalį nustatomi įpareigojimai ir sąlygos turi būti objektyvūs, skaidrūs, proporcingi ir nediskriminuojantys; jie turi būti įgyvendinami Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 6, 7 ir 7a straipsniuose nustatyta tvarka.“;

c) 3 dalis išbraukiama;

d) 4 dalis pakeičiama taip:

„3. 1 dalyje paminėtu panaudos ir sujungimo aspektu valstybės narės užtikrina, kad nacionalinei reguliavimo institucijai būtų suteikti įgaliojimai įsikišti savo iniciatyva, kai tai pateisinama siekiant užtikrinti Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 8 straipsnio politikos tikslus, laikantis šios direktyvos nuostatų ir Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 6, 7, 20 ir 21 straipsniuose nurodytos tvarkos.“;

4. 6 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Atsižvelgdama į rinkos raidą ir technologinę pažangą, Komisija gali priimti įgyvendinimo priemones, kad iš dalies pakeistų I priedą. Priemonės, skirtos neesminėms šios direktyvos nuostatomis iš dalies pakeisti, tvirtinamos laikantis 14 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.“;

5. 7 straipsnis išbraukiamas;

6. 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalyje žodžiai „9–13 straipsniuose“ pakeičiami žodžiais „9–13a straipsniuose“;

b) 3 dalis iš dalies keičiama taip:

i) pirma pastraipa iš dalies keičiama taip:

— pirmoje įtraukoje žodžiai „5 straipsnio 1 ir 2 dalių bei 6 straipsnio“ pakeičiami žodžiais „5 straipsnio 1 dalies ir 6 straipsnio“;

- antroje įtraukoje žodžiai „1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/66/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos telekomunikacijų sektoriuje“ (*) pakeičiami žodžiais „2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (**)

(*) OL L 24, 1998 1 30, p. 1.

(**) OL L 201, 2002 7 31, p. 37.“;

ii) antra pastraipa pakeičiama taip:

„Išimtinėmis aplinkybėmis, kai nacionalinė reguliavimo institucija ketina operatoriams, turintiems didelę įtaką rinkoje, nustatyti kitus, 9–13 straipsniuose nenurodytus prieigos ar sujungimo įpareigojimus, ji tokį prašymą pateikia Komisijai. Komisija atidžiai atsižvelgia į Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (EERRI) (*) nuomonę. Komisija, laikydamasi 14 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos, priima sprendimą, kuriuo nacionalinei reguliavimo institucijai leidžia ar neleidžia taikyti tokias priemones.

(*) 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1211/2009 [dėl Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (EERRI) ir Biuro įsteigimo]“;

7. 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Pagal 8 straipsnio nuostatas nacionalinės reguliavimo institucijos gali nustatyti panaudai ir (arba) sujungimui taikomus skaidrumo įpareigojimus ir reikalauti, kad operatoriai viešai skelbtų konkrečią informaciją, kaip, pavyzdžiui, apskaitos informacija, techninės specifikacijos, tinklo charakteristikos, paslaugų teikimo ir naudojimo sąlygos, įskaitant bet kokias prieigos prie paslaugų ir programų ir (arba) jų naudojimo suvaržymo sąlygas, jei tokias sąlygas leidžia taikyti valstybės narės, laikydamosi Bendrijos teisės aktų, bei kainas.“;

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Nepaisydamos 3 dalies, kai operatoriui pagal 12 straipsnį taikomas įpareigojimas, susijęs su didmeniniu pagrindu teikiama tinklo infrastruktūros panauda, nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina, kad būtų skelbiamas standartinis pasiūlymas, kuriame būtų bent tie elementai, kurie nurodyti II priede.“;

c) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Komisija gali priimti reikalingus II priedo pakeitimus tam, kad pritaikytų šį priedą prie technologinės pažangos ir rinkos raidos. Priemonės, skirtos neesminėms šios direktyvos nuostatomis iš dalies pakeisti, tvirtinamos laikantis 14 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu. EERRI gali padėti Komisijai įgyvendinti šioje dalyje nurodytas nuostatas.“;

8. 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) suteiktų trečiosioms šalims konkrečių tinklo elementų ir (arba) priemonių panaudą, įskaitant šiuo metu neveikiančių tinklo dalių panaudą ir (arba) atsiotos vietinės linijos panaudą, tam, kad, *inter alia*, būtų sudarytos sąlygos pasirinkti ir (arba) iš anksto pasirinkti operatorių ir (arba) pateikti pasiūlymą dėl abonento linijų perpardavimo“;

b) 1 dalies f punktas pakeičiamas taip:

„f) leistų naudotis bendra vieta ar kitaip bendrai naudotis įrenginiais“;

c) 1 dalis papildoma j punktu:

„j) teiktų susijusių paslaugų, pavyzdžiui, tapatybės, vietos ir prisijungimo statuso nustatymo, panaudą“;

d) 2 dalies įvadinė frazė ir a punktas pakeičiami taip:

„2. Kai nacionalinės reguliavimo institucijos svarsto 1 dalyje nurodytus įpareigojimus, ypač kai jos vertina, kaip tokius įpareigojimus nustatyti proporcingai Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 8 straipsnyje nustatytiems tikslams, jos visų pirma atsižvelgia į šiuos veiksnius:

a) techninį ir ekonominį tikslingumą naudoti ar įrengti alternatyvias priemones atsižvelgiant į rinkos plėtrą ir konkretaus sujungimo ir (arba) panaudos pobūdį ir tipą, be kita ko, į kitų pirminės panaudos produktų, pavyzdžiui, kanalų panaudos, patikimumą“;

e) 2 dalies c ir d punktai pakeičiami taip:

„c) pradines įrenginio savininko investicijas, atsižvelgiant į bet kokias padarytas viešąsias investicijas ir riziką, susijusią su investicinių projektų vykdymu;

- d) ilgalaikės konkurencijos apsaugos poreikį, ypatingą dėmesį skiriant infrastruktūrų konkurencijos ekonominio naudingumo požiūriu skatinimui;“;

f) įterpiama ši 3 dalis:

„3. Taikydamos operatoriui įpareigojimus teikti panaudą pagal šio straipsnio nuostatas, nacionalinės reguliavimo institucijos gali nustatyti technines ar eksploatacines sąlygas, kurių tokios panaudos teikėjas ir (arba) gavėjas privalo laikytis, kai būtina užtikrinti normalų tinklo darbą. Įpareigojimai laikytis specialių techninių standartų arba specifikacijų turi atitikti pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 17 straipsnio 1 dalį nustatytus standartus ir specifikacijas.“;

9. 13 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Nacionalinė reguliavimo institucija pagal 8 straipsnio nuostatas gali nustatyti įpareigojimus, susijusius su sąnaudų padengimu ir kainų kontrole, įskaitant reikalavimus, kad kainos būtų pagrįstos sąnaudomis, ir reikalavimus dėl sąnaudų apskaitos sistemų, reikalavimus, susijusius su konkrečiu sujungimo ir (arba) panaudos rūšimi, kai rinkos analizė rodo, kad veiksmingos konkurencijos nebuvimas reiškia, jog atitinkamas operatorius gali išlaikyti pernelyg dideles kainas ar daryti kainų spaudimą, tuo darant žalą galutiniams paslaugų gavėjams. Siekiant skatinti operatorių investuoti į naujos kartos tinklus, nacionalinės reguliavimo institucijos atsižvelgia į operatoriaus investicijas, kad jis galėtų gauti tam tikrą pagrįstą panaudoto kapitalo grąžos normą, atsižvelgiant į bet kokią konkrečią tam tikram naujų investicijų į tinklus projektui būdingą riziką.“;

10. įterpiami šie straipsniai:

„13a straipsnis

Funkcinis atskyrimas

1. Kai nacionalinė reguliavimo institucija padaro išvadą, kad pagal 9–13 straipsnius nustatytais atitinkamais įpareigojimais nepavyko užtikrinti veiksmingos konkurencijos ir kad esama svarbių, nuolatos pasikartojančių konkurencijos problemų ir (arba) rinkos trūkumų, susijusių su tam tikrų prieigos produktų didmeninėmis rinkomis, ji gali, laikydamasi 8 straipsnio 3 dalies antros pastraipos nuostatų, išimties tvarka nustatyti įpareigojimą vertikaliai integruotoms įmonėms, kad pastarosios skirtų visą su didmeniniu atitinkamų panaudų produktų teikimu susijusią veiklą vykdyti savarankiškai veikiantiems verslo subjektams.

Toks verslo subjektas teikia panaudos produktus ir paslaugas visoms įmonėms, įskaitant kitus patronuojančiosios bendrovės verslo skyrius, per tokius pačius terminus, tokiomis pačiomis sąlygomis, įskaitant kainas ir paslaugų lygį, taip pat naudodamas tas pačias sistemas ir procesus.

2. Nacionalinė reguliavimo institucija, ketindama nustatyti funkcinio atskyrimo įpareigojimą, pateikia Komisijai prašymą, į kurį įtraukia:

- įrodymą, kuriuo grindžiama 1 dalyje nurodyta nacionalinės reguliavimo institucijos išvada;
- pagrįstą įvertinimą, kad per pagrįstą laikotarpį nevyks veiksminga bei tvari infrastruktūrų konkurencija arba ji bus silpna;

- tikėtino poveikio reguliavimo institucijai, įmonei, visų pirma atskirtosios įmonės darbuotojams, ir apskritai visam elektroninių ryšių sektoriui, ir paskatoms investuoti į visą sektorių, visų pirma poreikiui užtikrinti socialinę ir teritorinę sanglaudą ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams tyrimą, pirmiausia įskaitant tikėtiną poveikį konkurencijai ir potencialius padarinius vartotojams;

- priežasčių, kuriomis pagrindžiama, kodėl šis įpareigojimas būtų pats veiksmingiausias priemonių padėčiai ištaisyti, kurias taikant siekiama spręsti nustatytas konkurencijos ir (arba) rinkos nepakankamumo problemas, taikymo būdas, analizė;

3. Į planuojamas priemones įtraukiami šie aspektai:

- tikslus atskyrimo pobūdis ir lygis, pirmiausia nurodant atskiros verslo subjekto statusą;
- atsiromo verslo subjekto turtas ir produktai bei paslaugos, kurias teiks tas subjektas;
- valdymo tvarka siekiant užtikrinti atskiros verslo subjekto samdomų darbuotojų nepriklausomumą, taip pat atitinkamų paskatų struktūrą;
- įpareigojimų laikymosi užtikrinimo taisyklės;
- veikimo procedūrų skaidrumo užtikrinimo taisyklės, pirmiausia suinteresuotųjų šalių atžvilgiu;
- atitikties užtikrinimo stebėsenos programą, įskaitant metinės ataskaitos skelbimą.

4. Vadovaudamasi Komisijos sprendimu dėl pagal 8 straipsnio 3 dalį priimtų planuojamų priemonių, nacionalinė reguliavimo institucija atlieka koordinuotą įvairių su vartotojų prijungimo tinklu susijusių rinkų tyrimą Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 16 straipsnyje nustatyta tvarka. Remdamasi šiuo įvertinimu, nacionalinė reguliavimo institucija skiria, palieka galioti, pakeičia ar panaikina įpareigojimus pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 6 ir 7 straipsnius.

5. Įmonei, kuriai taikomas funkcinis atskyrimas, gali būti nustatyti 9–13 straipsniuose nurodyti įpareigojimai bet kurioje konkrečioje rinkoje, jeigu pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 16 straipsnį buvo nustatyta, kad ji turi didelę įtaką toje rinkoje, arba nustatyti bet kurie kiti įpareigojimai, kuriuos nustatyti leido Komisija pagal 8 straipsnio 3 dalį.

13b straipsnis

Vertikaliai integruotos įmonės savanoriškas atskyrimas

1. Jeigu pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 16 straipsnį buvo nustatyta, kad įmonės turi didelę įtaką vienoje ar keliuose atitinkamose rinkose, jei įmonės ketina perduoti vietos vartotojų prijungimo tinklo aktyvus arba didesnę jų dalį atskiram juridiniam subjektui, priklausančiam skirtingiems savininkams, ar įsteigti atskirą verslo subjektą tam, kad galėtų teikti visiems mažmeniniams teikėjams, išskaitant savo mažmeninės prekybos skyrius, visiškai lygiaverčius panaudos produktus, tai tokios įmonės iš anksto turi apie tai informuoti nacionalinę reguliavimo instituciją, ir tinkamais terminais, kad nacionalinė reguliavimo institucija galėtų įvertinti numatomo sandorio poveikį.

Įmonės taip pat praneša nacionalinei reguliavimo institucijai apie visus šių ketinimų pasikeitimus ir apie galutinius atskyrimo proceso rezultatus.

2. Nacionalinė reguliavimo institucija įvertina, kokią poveikį turės numatytas sandoris galiojantiems reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimams pagal Direktyvą 2002/21/EB (Pagrindų direktyva).

Šiuo tikslu nacionalinė reguliavimo institucija pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 16 straipsnyje nurodytą procedūrą atlieka koordinuotą su vartotojų prijungimo tinklu susijusių skirtingų rinkų tyrimą.

Remdamasi šiuo įvertinimu, nacionalinė reguliavimo institucija skiria, palieka galioti, pakeičia ar panaikina įpareigojimus pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 6 ir 7 straipsnius.

3. Teisiškai atskiram ir (arba) savarankiškai veiklą vykdančiam verslo subjektui gali būti nustatyti bet kurie 9–13 straipsniuose nurodyti įpareigojimai konkrečioje rinkoje, jeigu pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 16 straipsnį buvo nustatyta, kad ji turi didelę įtaką rinkoje, arba nustatyti bet kurie kiti įpareigojimai, kuriuos nustatyti leido Komisija pagal 8 straipsnio 3 dalį.“

11. 14 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į minėto sprendimo 8 straipsnio nuostatas.“

b) 4 dalis išbraukiama.

12. II priedas iš dalies pakeičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„PAGRINDINIS PUNKTŲ, BŪTINŲ NURODYTI STANDARTINIAME PASIŪLYME DĖL DIDMENINĖS PRIEIGOS PRIE TINKLO INFRASTRUKTŪROS, ĮSKAITANT IŠ DALIES ARBA VISIŠKAI ATSIETĄ PRIEIGĄ PRIE VIETINĖS LINIJOS FIKSUOTOJE VIETOJE, SĄRAŠAS, KURĮ TURI PASKELBTI NUSTATYTI DIDELĘ ĮTAKĄ RINKOJE TURINTYS OPERATORIAI;“

b) a sąvoka pakeičiama taip:

„a) dalinė vietinė linija – vietinės linijos dalis, jungianti abonentą valdoje esantį tinklo galinį tašką su koncentracijos tašku arba nustatytu tarpiniu viešojo fiksuoto elektroninių ryšių tinklo prieigos tašku;“

c) c sąvoka pakeičiama taip:

„c) visiškai atsieta prieiga prie vietinės linijos – vietinės linijos gavėjui suteikta prieiga prie didelę įtaką rinkoje turinčio vietinės linijos operatoriaus vietinės linijos ar dalinės vietinės linijos, leidžiant naudoti visus tinklo infrastruktūros pajėgumus;“

d) d sąvoka pakeičiama taip:

„d) iš dalies atsieta prieiga prie vietinės linijos – vietinės linijos gavėjui suteikiama prieiga prie didelę įtaką rinkoje turinčio vietinės linijos operatoriaus vietinės linijos ar dalinės vietinės linijos, leidžiant naudoti tam tikrą tinklo infrastruktūros pajėgumų dalį, pvz., dažnių spektro arba atitinkamo ekvivalento dalį;“

e) A dalies 1, 2 ir 3 punktai pakeičiami taip:

„1. Tinklo elementai, prie kurių suteikiama prieiga, apima svarbiausią šiuos elementus, kartu su atitinkamais susijusiais įrenginiais:

a) (visiškai ir iš dalies) atsieta prieiga prie vietinių linijų;

- b) (visiškai ir iš dalies) atsietą prieigą prie vietinių dalinių linijų, įskaitant, tam tikrais atvejais, prieigą prie tinklo dalių, kurios nėra aktyvios, kad būtų plečiami tranzitiniai tinklai;
 - c) prireikus, kanalus, suteikiančius galimybę įrengti prieigos ir tranzitinių tinklus.
2. Informacija apie fizines prieigos vietas, tarp jų skirstymo spintas ir paskirstymo stovus, vietinių linijų ir dalinių linijų, kanalų ir tranzitinio tinklo įrangos buvimą tam tikrose konkrečiose prieigos tinklo dalyse ir kanaluose.
3. Techninės sąlygos, susijusios su prieiga prie vietinių linijų, dalinių linijų ir kanalų ir jų naudojimu, įskaitant vytos poros, optinio pluošto, arba atitinkamo ekvivalento, kabelių paskirstymo įrangos, kanalų ir susijusių įrenginių technines charakteristikas.“

f) B dalies 1 punktą pakeičiamas taip:

„1. Informacija apie didelę įtaką rinkoje turinčių operatorių atitinkamas esamas vietas arba įrangos vietą ir planuojamą įrangos atnaujinimą (*);

(*) Gali būti, kad vengiant visuomenės saugumo problemų ši informacija bus prieinama tik suinteresuotojoms šalims.“;

3 straipsnis

Direktyvos 2002/20/EB (Leidimų direktyvos) pakeitimai

Direktyva 2002/20/EB iš dalies keičiama taip:

1. 2 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Taip pat vartojama ši sąvoka:

„bendrosios teisės – pagal šią direktyvą valstybių narių sukurta teisinė sistema, pagal kurią užtikrinamos teisės teikti elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas ir nustatomi sektoriui specifiniai įpareigojimai, kurie gali būti taikomi visiems ar tik tam tikros rūšies elektroninių ryšių tinklams ir paslaugoms.“;

2. 3 straipsnio 2 dalis papildoma tokia pastraipa:

„Neturi būti reikalaujama, kad įmonės, teikiančios tarpvalstybines elektroninių ryšių paslaugas keliose valstybėse narėse padalinių turinčioms įmonėms, atitinkamoje valstybėje narėje pateiktų daugiau negu vieną pranešimą.“;

3. 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

Radijo dažnių ir numerių naudojimo teisės

1. Valstybės narės sudaro palankesnes sąlygas naudoti radijo dažnius pagal bendrąsias teises. Prireikus valstybės narės gali suteikti individualias naudojimo teises siekdamos:

- išvengti žalingų trukdžių,
- užtikrinti paslaugų techninę kokybę,
- užtikrinti veiksmingą spektro naudojimą, arba
- pasiekti kitus visuotinės svarbos tikslus, kuriuos nustatė valstybė narė laikydamasi Bendrijos teisės.

2. Tais atvejais, kai radijo dažnių ar numerių naudojimui būtina suteikti individualias naudojimo teises, valstybės narės įmonės prašymu suteikia tokias teises įmonėms, kad jos galėtų teikti tinklus ar paslaugas pagal 3 straipsnyje nurodytas bendrąsias teises pagal šios direktyvos 6, 7 straipsnių ir 11 straipsnio 1 dalies c punkto nuostatas ir pagal kitas taisykles, užtikrinančias tų išteklių veiksmingą naudojimą pagal Direktyvą 2002/21/EB (Pagrindų direktyva).

Nepažeidžiant valstybių narių nustatytų konkrečių kriterijų ir procedūrų, pagal kuriuos radijo ir televizijos transliacijų turinio teikėjams suteikiamos radijo dažnių naudojimo teisės, kad pagal Bendrijos teisę būtų pasiekti visuotinės svarbos tikslai, radijo dažnių ir numerių naudojimo teisės suteikiamos laikantis atvirų, objektyvių, skaidrių, nediskriminuojančių ir proporcingų procedūrų, o radijo dažnių atveju laikomasi Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 9 straipsnio nuostatų. Reikalavimo taikyti atvirą procedūrą galėtų būti nesilaikoma tais atvejais, kai norint pasiekti visuotinės svarbos tikslą, kurį nustatė valstybės narės laikydamosi Bendrijos teisės, radijo ir televizijos transliacijų turinio teikėjams svarbu suteikti individualias radijo dažnių naudojimo teises.

Suteikdamos naudojimo teises, valstybės narės išsamiai nurodo, ar šias teises teisių turėtojas gali perduoti ir kokiomis sąlygomis. Radijo dažnių atveju tokios nuostatos atitinka Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 9 ir 9b straipsnius.

Jeigu valstybės narės suteikia naudojimo teises ribotam laikui, teisių galiojimo trukmė pritaikoma pagal atitinkamą paslaugą, atsižvelgiant į siekiamą tikslą, taip pat deramai atsižvelgiant į būtinybę skirti pakankamai laiko investicijų amortizacijai.

Kai individualaus radijo dažnių naudojimo teisės suteikiamos dešimčiai ar daugiau metų ir kai tokios teisės negali būti perduotos arba nuomojamos kitai įmonei, kaip leidžiama Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 9b straipsnyje, nacionalinė reguliavimo institucija, visų pirma remdamasi pagrįstu teisės turėtojo prašymu, užtikrina, kad ji turi būdų patikrinti, ar kriterijai, pagal kuriuos buvo suteiktos individualios naudojimo teisės, tebetaikomi ir ar jų laikomasi visą leidimo galiojimo laiką. Jeigu suteikiant individualias naudojimo teises šie kriterijai nebetaikomi, individualios naudojimo teisės pakeičiamos bendrosiomis teisėmis naudoti radijo dažnius, pranešus iš anksto ir praėjus nustatytam pagrįstam laikotarpiui, arba šias teises galima laisvai perduoti ar išnuomoti kitai įmonei pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 9b straipsnį.

3. Sprendimai dėl naudojimo teisių suteikimo priimami, pranešami ir paskelbiami kuo greičiau, kai tik nacionalinė reguliavimo institucija gauna visą paraišką: numerių, kurie skiriami specialiais tikslais nacionaliniame numeracijos plane, atveju – per tris savaites, radijo dažnių, kurie skiriami naudoti elektroninių ryšių paslaugoms nacionaliniame dažnių plane, atveju – per šešias savaites. Nurodyti terminai turi nepažeisti jokių taikytinų tarptautinių susitarimų, susijusių su radijo dažnių naudojimu ar orbitinėmis padėtimis.

4. Jei, pasikonsultavus su suinteresuotosiomis šalimis pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 6 straipsnį, nusprendžiama, kad išskirtinės ekonominės vertės numerių naudojimo teisė turi būti suteikiama konkurencinės ar lyginamosios atrankos tvarka, valstybės narės ilgiausią trijų savaičių laikotarpį gali pratęsti dar iki trijų savaičių.

Radijo dažnių naudojimo teisė konkurencine ir lyginamąja tvarka suteikiama pagal 7 straipsnį.

5. Valstybės narės neriboja suteikiamų naudojimo teisių skaičiaus, išskyrus atvejus, kai tai būtina veiksmingam radijo dažnių naudojimui pagal 7 straipsnį užtikrinti.

6. Nacionalinės kompetentingos institucijos užtikrina, kad radijo dažniai būtų naudojami rezultatyviai ir veiksmingai pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 8 straipsnio 2 dalį ir 9 straipsnio 2 dalį. Jos taip pat užtikrina, kad perduodant ar sukaupus radijo dažnių naudojimo teises nebūtų iškraipyta konkurencija. Dėl to valstybės narės gali imtis atitinkamų priemonių, pavyzdžiui, jos gali nustatyti įpareigojimą parduoti radijo dažnių naudojimo teises arba jas perleisti pagal nuomos sutartį.“

4. 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Bendrajam leidimui teikti elektroninių ryšių tinklus arba paslaugas, radijo dažnių naudojimo teisėmis ir

numerių naudojimo teisėmis gali būti taikomos tik prielaidomis išvardytos sąlygos. Tokios sąlygos yra nediskriminuojančios, proporcingos ir skaidrios, o radijo dažnių naudojimo atveju atitinka Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 9 straipsnį.“

b) 2 dalyje žodžiai „Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 16, 17, 18 ir 19 straipsnius“ pakeičiami žodžiais „Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį“;

5. 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:

i) įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:

„1. Jeigu valstybė narė svarsto, ar apriboti išduodamų radijo dažnių naudojimo teisių skaičių arba ar pratęsti išduotų teisių galiojimo trukmę pagal sąlygas, kurios skiriasi nuo tokioms teisėms taikomų sąlygų, ji, *inter alia*,“;

ii) c punktas pakeičiamas taip:

„c) paskelbia sprendimą apriboti naudojimo teisių suteikimą arba naudojimo teisių atnaujinimą, nurodydama priežastis;“

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Kai radijo dažnių naudojimo teisių suteikimą reikia riboti, valstybės narės tokias teises teikia remdamasi atrankos kriterijais, kurie turi būti objektyvūs, skaidrūs, nediskriminuojantys ir proporcingi. Į tokius kriterijus būtina tinkamai atsižvelgti siekiant Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 8 straipsnyje nurodytų tikslų ir laikantis šios direktyvos 9 straipsnyje nurodytų reikalavimų.“

c) 5 dalyje žodžiai „9 straipsnį“ pakeičiami žodžiais „9b straipsnį“;

6. 10 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1, 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„1. Nacionalinės reguliavimo institucijos, vadovaudamosi 11 straipsniu, stebi ir prižiūri, kaip laikomasi bendrojo leidimo arba naudojimo teisių sąlygų ir 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų konkrečių įpareigojimų.

Nacionalinės reguliavimo institucijos turi įgaliojimą reikalauti, kad elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas teikiančios įmonės, kurioms taikomas bendrasis leidimas arba kurios turi radijo dažnių ar numerių naudojimo teises, pagal 11 straipsnį pateiktą informaciją, būtiną patikrinimui, kaip laikomasi bendrųjų ar panaudos teisių sąlygų bei konkrečių 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų.

2. Jeigu nacionalinė reguliavimo institucija nustato, kad įmonė nesilaiko vienos ar daugiau bendrųjų ar panaudos teisių sąlygų ar konkrečių 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų, ji apie tai praneša įmonei ir suteikia galimybę per pagrįstą laiką pareikšti savo nuomonę.

3. Atitinkama institucija turi turėti įgaliojimą reikalauti, kad 2 dalyje nurodytas pažeidinėjimas būtų nutrauktas nedelsiant arba per pagrįstą laiką, ir imasi atitinkamų proporcingų priemonių atitiktai užtikrinti.

Valstybės narės atitinkamoms institucijoms suteikia įgaliojimus atitinkamais atvejais:

- a) skirti, prireikus, atgrasančias finansines baudas, kurios gali apimti periodines baudas, taikomas atgalinge data; ir
- b) nurodyti nutraukti arba atidėti paslaugų arba į paslaugų rinkinį įeinančių paslaugų teikimą, nes, jei šios paslaugos ir toliau būtų teikiamos, būtų daroma didelė žala konkurencijai, iki tol, kol bus patenkinami priegios įpareigojimai, nustatyti atliekant Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 16 straipsnyje minimą rinkos tyrimą.

Apie priemones ir priežastis, kodėl jų imamasi, nedelsiant pranešama atitinkamai įmonei ir nustatomas pagrįstas laikas įmonei tą priemonę įvykdyti.“;

- b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Nepažeisdamos 2 ir 3 dalies nuostatų, valstybės narės suteikia įgaliojimus atitinkamai institucijai prireikus skirti finansines baudas įmonėms už įpareigojimo, nustatyto šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalies a arba b punkte arba Direktyvos 2002/19/EB (Priegios direktyva) 9 straipsnyje, nevykdymą ir informacijos nepateikimą per pagrįstą laikotarpį, kurį nurodė nacionalinė reguliavimo institucija.“;

- c) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Rimtų arba pasikartojančių bendrųjų ar panaudos teisių sąlygų arba konkrečių 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų pažeidimų atvejais, kai šio straipsnio 3 dalyje nurodytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi reikalavimų, neduoda rezultatų, nacionalinės reguliavimo institucijos gali nebeleisti įmonei teikti elektroninių ryšių tinklų ar paslaugų arba sustabdyti ar atimti naudojimo teises. Veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios sankcijos ir baudos gali būti taikomos pažeidimų laikotarpiu net ir tais atvejais, jei vėliau padėtis buvo ištaisyta.“;

- d) 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Nepaisant 2, 3 ir 5 dalių nuostatų, jeigu atitinkama institucija turi įrodymų apie bendrųjų ar panaudos teisių sąlygų ar konkrečių 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų pažeidimus, keliančius tiesioginį ir rimtą pavojų visuomenės saugai ir saugumui ar visuomenės sveikatai arba sudarančius didelių ekonominių ar eksploatavimo problemų kitiems elektroninių ryšių tinklų ar paslaugų teikėjams ar naudotojams ar kitiems radijo spektro paslaugų gavėjams, ji gali imtis skubių laikinų priemonių padėčiai ištaisyti dar nepriėmusi galutinio sprendimo. Po to atitinkamai įmonei suteikiama pagrįsta galimybė pareikšti savo nuomonę ir pasiūlyti priemones padėčiai ištaisyti. Prireikus atitinkama institucija gali patvirtinti laikinas priemones, kurios galioja ne ilgiau kaip 3 mėnesius, tačiau kurios tais atvejais, kai vykdymo procedūros dar nėra užbaigtos, gali būti pratęstos dar ne ilgesniam nei trijų mėnesių laikotarpiui.“;

- 7. 11 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

- a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) sistemingai arba kiekvienu konkrečiu atveju tikrinant, kaip laikomasi priedo A dalies 1 ir 2 sąlygų, B dalies 2 ir 6 sąlygų ir C dalies 2 ir 7 sąlygų bei įpareigojimų, nurodytų 6 straipsnio 2 dalyje;“;

- b) pridedami šie punktai:

„g) rezultatyviam radijo dažnių naudojimui ir veiksmingam valdymui užtikrinti;

h) siekiant įvertinti būsimus tinklų ar paslaugų pokyčius, galinčius turėti įtakos didmeninėms paslaugoms, kuriomis gali naudotis konkurentai.“

c) antra pastraipa pakeičiama taip:

„Pirmos pastraipos a, b, d, e, f, g ir h punktuose nurodytos informacijos negalima reikalauti prieš patekimą į rinką ar nustatyti, kad jos pateikimas yra patekimo į rinką sąlyga.“;

8. 14 straipsnis pakeičiamas taip:

„14 straipsnis

Teisių ir įpareigojimų pakeitimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad teisės, sąlygos ir procedūros, susijusios su bendraisiais leidimais ir naudojimo teisėmis arba teisėmis įrengti įrenginius, gali būti iš dalies keičiamos tik objektyviai pagrįstais atvejais ir proporcingai, prireikus atsižvelgiant į konkrečias sąlygas, taikomas perduodamoms radijo dažnių naudojimo teisėms. Išskyrus atvejus, kai siūlomi pakeitimai yra nedideli ir dėl jų buvo susitarta su individualių ar bendrųjų teisių turėtoju, apie ketinimą daryti tokias pataisas tinkamai pranešama, o suinteresuotosioms šalims, įskaitant paslaugų gavėjus ir vartotojus, suteikiama pakankamai laiko (ne mažiau kaip keturios savaitės, išskyrus išimtiniais atvejais) savo nuomonei apie siūlomus pakeitimus pareikšti.

2. Valstybės narės neapriboja ir nepanaikina teisių įrengti įrenginius arba radijo dažnių naudojimo teisių, kol nėra praėjęs jų galiojimo laikas, išskyrus atvejus, kai tai pateisinama ir taikoma pagal priedą ir atitinkamas nacionalines nuostatas dėl kompensacijos už panaikintas teises.“;

9. 15 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad visa svarbi informacija apie teises, sąlygas, procedūras, mokesčius, rinkliavas ir sprendimus dėl bendrųjų teisių, naudojimo teisių ir teisių įrengti įrenginius būtų skelbiama ir nuolat tinkamai atnaujinama ir kad ji būtų lengvai prieinama visoms suinteresuotoms šalims.“;

10. 17 straipsnio 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Nepažeisdamos Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 9a straipsnio, valstybės narės užtikrina, kad 2009 m. gruodžio 31 d. jau naudojamos bendrosios ir individualios naudojimo teisės atitiktų šios direktyvos 5, 6, 7 straipsnius ir priedą ne vėliau kaip iki 2011 m. gruodžio 19 d.

2. Jeigu, taikant 1 dalį, susiaurėja teisės ar sutrumpėja įpareigojimų galiojimo terminas pagal jau galiojančias bendrąsias ir individualias naudojimo teises, valstybės narės gali pratęsti šių teisių ir įpareigojimų galiojimą ne ilgiau kaip iki

2012 m. rugsėjo 30 d., jei tai neturi įtakos kitų įmonių teisėms pagal Bendrijos teisę. Apie tokius pratęsimus valstybės narės praneša Komisijai ir nurodo jų priežastis.“;

11. Priedas iš dalies keičiamas taip, kaip nurodyta šios direktyvos I priede;

4 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 2887/2000 panaikinamas.

5 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip 2011 m. gegužės 25 d. įgyvendina šią direktyvą.

Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų priemonių tekstą.

Jos taiko šias priemones 2011 m. gegužės 26 d. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodų darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

6 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

7 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2009 m. lapkričio 25 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J. BUZEK

Tarybos vardu
Pirmininkė
Å. TORSTENSSON

PRIEDAS

Direktyvos 2002/20/EB (Leidimų direktyva) priedas iš dalies keičiamas taip:

1. Pirma pastraipa pakeičiama šia antrašte:

„Šiame priede išvardytos sąlygos – tai pats didžiausias sąrašas sąlygų, kurios gali būti nustatomos bendrosioms teisėms (A dalis), teisėms naudoti radijo dažnius (B dalis) ir teisėms naudoti numerius (C dalis), kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalyje ir 11 straipsnio 1 dalies a punkte, ir kurios yra leistinos pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 5, 6, 7, 8 ir 9 straipsnius.“;

2. A dalis iš dalies keičiama taip:

a) 4 punktas pakeičiamas taip:

„4. Galimybė galutiniams paslaugų gavėjams paskambinti į nacionalinio numeracijos plano numerius, Europos telefonijos numeracijos erdvės numerius, nemokamo tarptautinio telefono ryšio ir, kai tai įmanoma techniniu ir ekonominiu požiūriu, kitų valstybių narių numeracijos planuose galiojančius numerius, bei sąlygos pagal Direktyvą 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva).“;

b) 7 punktas pakeičiamas taip:

„7. Asmens duomenų ir privatumo apsauga, skirta elektroninių ryšių sektoriui, pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/58/EB (Direktyvą dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (*)

(*) OL L 201, 2002 7 31, p. 37.“;

c) 8 punktas pakeičiamas taip:

„8. Vartotojų apsaugos taisyklės, skirtos elektroninių ryšių sektoriui, įskaitant sąlygas pagal Direktyvą 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva), ir prieinamumo sąlygos neigaliems paslaugų gavėjams pagal šios direktyvos 7 straipsnį.“;

d) 11 punkte žodžiai „Direktyvą 97/66/EB“ pakeičiami žodžiais „Direktyvą 2002/58/EB“;

e) įterpiamas šis punktas:

„11a. Valdžios institucijų pranešimų plačiai visuomenei, skirtų įspėti visuomenę apie tiesioginį pavojų arba sumažinti didžiulių katastrofų pasekmes naudojimo sąlygos.“;

f) 12 punktas pakeičiamas taip:

„12. Naudojimo sąlygos didelių nelaimių ar nacionalinių ekstremalių situacijų atveju siekiant užtikrinti ryšį tarp pagalbos tarnybų ir valdžios institucijų.“;

g) 16 punktas pakeičiamas taip:

„16. Viešųjų tinklų apauga nuo neteisėtos prisijungimo pagal Direktyvą 2002/58/EB (Direktyvą dėl privatumo ir elektroninių ryšių).“;

h) įtraukiamas šis 9 punktas:

„19. Skaidrumo įpareigojimai, nustatyti viešuosius elektroninių ryšių tinklus teikiančioms įmonėms, kurios teikia elektroninių ryšių paslaugas, kuriomis gali naudotis visuomenė, siekiant užtikrinti ryšių galutinę sąveiką pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyvos) 8 straipsnyje išdėstytus tikslus ir principus, informacijos apie bet kokias prieigos prie paslaugų ir programų ir (arba) jų naudojimo suvaržymo sąlygas, jei tokias sąlygas leidžia taikyti valstybės narės, laikydamosi Bendrijos teisės aktų, atskleidimas; prireikus ir kai tinkama – galimybė nacionalinėms reguliavimo institucijoms gauti šią informaciją, būtiną šios atskleistos informacijos tikslumui patikrinti.“

3. B dalis iš dalies keičiama taip:

a) 1 punktas pakeičiamas taip:

„1. Įpareigojimas teikti paslaugą ar naudoti tam tikros rūšies technologiją, kuriai naudoti suteiktos dažnio naudojimo teisės, atitinkamais atvejais įskaitant aprėpties ir kokybės reikalavimus.“;

b) 2 punktas pakeičiamas taip:

„2. Rezultatyvus ir veiksmingas dažnių naudojimas pagal Direktyvą 2002/21/EB (Pagrindų direktyva).“;

c) įtraukiamas šis 9 punktas:

„9. Įpareigojimai, būdingi eksperimentiniam radijo dažnių naudojimui.“;

4. C dalies 1 punktas pakeičiamas taip:

„1. Paslaugos, kuriai bus naudojamas numeris, nurodymas, įskaitant visus reikalavimus, susijusius su tos paslaugos teikimu ir, siekiant išvengti abejonių, tarifų nustatymo principai ir didžiausios kainos, kurie gali būti taikomi konkrečiam numerių intervalui, siekiant užtikrinti vartotojų apsaugą pagal Direktyvos 2002/21/EB (Pagrindų direktyva) 8 straipsnio 4 dalies b punktą.“

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS DĖL TINKLO NEUTRALUMO

Komisija mano, jog itin svarbu užtikrinti, kad internetas ir toliau būtų atviras ir neutralus, ir visapusiškai atsižvelgia į kitų teisės aktų leidėjų pageidavimą, kad tinklo neutralumas dabar būtų pripažintas politikos tikslu ir reguliavimo principu, kurį turėtų palaikyti nacionalinės reguliavimo institucijos ⁽¹⁾, taip pat būtų griežtinami susiję skaidrumo reikalavimai ⁽²⁾ ir sukurtos apsaugos priemonės, kuriomis naudodamosi nacionalinės reguliavimo institucijos siektų, kad paslaugų kokybė nesuprastėtų ir kad nesutriktų ar nesulėtėtų duomenų srauto perdavimas viešaisiais tinklais ⁽³⁾. Komisija atidžiai stebės, kaip šios nuostatos įgyvendinamos valstybėse narėse, ir savo metinėje pažangos ataskaitoje Europos Parlamentui ir Tarybai ypač daug dėmesio skirs Europos piliečių „tinklo teisių“ apsaugai. Šiuo metu Komisija stebės, kokią poveikį „tinklo teisėms“ daro rinka ir technologijų raida, ir iki 2010 m. pabaigos informuos Europos Parlamentą ir Tarybą, ar reikia papildomų gairių, taip pat naudodamasi turimomis konkurencijos teisės priemonėmis spręs klausimus, susijusius su veikla, kuria pažeidžiamos konkurencijos taisyklės.

⁽¹⁾ Pagrindų direktyvos 8 straipsnio 4 dalies g punktas.

⁽²⁾ Universaliųjų paslaugų direktyvos 20 straipsnio 1 dalies b punktas ir 21 straipsnio 3 dalies c ir d punktai.

⁽³⁾ Universaliųjų paslaugų direktyvos 22 straipsnio 3 dalis.